

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

Татарстан Республикасы Бюджет кодексына һәм «Татарстан Республикасы Бюджет кодексына үзгәрешләр кертү һәм Татарстан Республикасы бюджет законнары актларының аерым нигезләмәләрененң үз көчләрен югалтуын тану турында» Татарстан Республикасы Законының 2 статьясына үзгәрешләр кертү хакында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2019 елның 25 сентябрендә
кабул ителде

1 статья

Татарстан Республикасы Бюджет кодексына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйелма басмасы, 2004, № 4 – 5; 2005, № 6 (II өлеш), № 10 (I өлеш), № 12 (IV өлеш); 2006, № 6 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2007, № 8, № 10; 2008, № 8 (III өлеш), № 10 (I өлеш); 2009, № 7 – 8 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2010, № 7 (II өлеш), № 12 (I өлеш); 2011, № 8 (I өлеш), № 11 (I өлеш), № 11 (II өлеш); 2012, № 11 (I өлеш); 2013, № 7, № 10, № 11 (I өлеш); 2014, № 5, № 12 (III өлеш); 2015, № 7 (I өлеш), № 8 – 9; 2016, № 3, № 6 (III өлеш), № 9 (II өлеш); Татарстан Республикасы законнар жыйелмасы, 2017, № 1 (I өлеш), № 76 (I өлеш); 2018, № 22 (I өлеш), № 78 (I өлеш); 2019, № 2 (I өлеш), № 19 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 1 статьяның икенче абзацында «һәм муниципаль хисаплашуларны» сүзләрен «(муниципаль хисаплашуларны)» сүзләренә, «һәм муниципаль бурычны» сүзләрен «(муниципаль бурычны)» сүзләренә алмаштырырга;

2) 4 статьяда:

а) унбишенче абзацны үз көчен югалткан дип танырга;

б) түбәндәге эчтәлекле яңа уналтынчы абзац өстәргә:

«Татарстан Республикасы бюджетына күчерелергә тиешле аерым салым булмаган керемнәрдән жирле бюджетларга керемнәр түләү нормативларын билгеләү;»;

в) уналтынчы абзацны унжиденче абзац дип санарга;

3) 5 статьяда:

а) 1 пунктның сигезенче абзацын үз көчен югалткан дип танырга;

б) 2 пунктта:

түбөндөгө эчтөлөклө яңа өченче абзац өстөргө:

«Федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль районнар бюджетларына күчерелергә тиешле аерым салым булмаган керемнөрдөн шөһәр, авыл жирлекләре бюджетларына керемнөр түлөү нормативларын билгеләү;»;

өченче абзацны дүртенче абзац дип санарга;

дүртенче абзацны бишенче абзац дип санарга һәм аны үз көчен югалткан дип танырга;

бишенче һәм алтынчы абзацларны тиешенчә алтынчы һәм жиденче абзацлар дип санарга;

4) 15 статьяда:

а) түбөндөгө эчтөлөклө яңа дүртенче абзац өстөргө:

«Россия Федерациясе Бюджет кодексының 58 статьясында каралган салым булмаган керемнөр, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары тарафыннан тулысынча яисә өлешчә Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган тәртиптә тиешле жирле бюджетларга тапшырылырга мөмкин.»;

б) дүртенче абзацны бишенче абзац дип санарга;

5) 16 статьяның 3 пунктында:

а) беренче абзацта «барлык жирлекләре өчен» сүзләрен «барлык шөһәр жирлекләре өчен» сүзләренә, «жирлекләр бюджетларына» сүзләрен «шөһәр жирлекләре бюджетларына» сүзләренә алмаштырырга, «жирле салымнардан» сүзләреннән соң «, салым булмаган керемнөрдөн» сүзләрен өстөргө;

б) икенче абзацта «жирле салымнардан» сүзләреннән соң «, салым булмаган керемнөрдөн» сүзләрен өстөргө;

6) түбөндөгө эчтөлөклө 24¹ һәм 24² статьялар өстөргө:

«24¹ статья. Татарстан Республикасы алдында акчалата йөкләмәләр

1. Татарстан Республикасы алдындагы акчалата йөкләмә нигезендә билгеләнгән датага бурычлы тарафыннан түләнергә тиешле акчалар суммасы Татарстан Республикасы алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча бурыч булып тора.

2. Татарстан Республикасы алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр Татарстан Республикасының финанс активларын формалаштыра.

3. Акчалата йөкләмәләр буенча Татарстан Республикасы алдындагы бурычларны исәптән төшерү һәм торгызу кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм әлегә Кодекста каралган очраклардан тыш, Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

4. Татарстан Республикасы алдындагы акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) һәм мондый йөкләмәләрне үтәүне тәмин итә торган алыш-бирешләрне исәпкә алу, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм алыш-бирешләр буенча таләп хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93² статьясындагы 4 пунктында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93² статьясындагы 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Әгәр шартнамәдә башкача билгеләнмәгән булса, Татарстан Республикасы алдындагы акчалата йөкләмәләр тиешле сумманы Татарстан Республикасы бюджетының бердәм санына күчәргән кәббә үтәлгән дип санала.

24² статья. Татарстан Республикасы алдындагы акчалата йөкләмәләрне реструктуризацияләү һәм алар буенча бурычларны җайга салуның башка ысуллары

1. Татарстан Республикасы алдындагы акчалата йөкләмәләр (акчалата йөкләмәләр буенча бурыч) түбәндәге ысуллар белән җайга салынырга мөмкин:

1) килешүгә нигезләнеп, акчалата йөкләмәне (аның буенча бурычны) үтәү срокларын үзгәртүгә (шул исәптән кичектереп торы яисә өлешләр түләү юлы белән) бәйлә рәвештә акчалата йөкләмәләрне үтәү шартларын үзгәртү, акчалата чаралардан һәм (яисә) башка түләүләрдән файдаланган өчен процентлар күләмен үзгәртү (алга таба – Татарстан Республикасы алдындагы акчалата йөкләмәне (акчалата йөкләмә буенча бурычны) реструктуризацияләү);

2) килешүгә нигезләнеп, шул ук затлар арасында башлангыч йөкләмәне башка предметны яисә үтәү ысулын күздә тоты торган башка йөкләмә белән алмаштырып туктату (алга таба – Татарстан Республикасы алдындагы акчалата йөкләмәне яңарту);

3) Россия Федерациясе бюджет һәм (яисә) граждән законнарында каралган башка ысуллар.

2. Татарстан Республикасы алдындагы акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) җайга салу мөмкинлеге, ысуллары һәм төп шартлары Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

3. Татарстан Республикасы алдындагы акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) реструктуризацияләү кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе) Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты яисә Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы актлары белән билгеләнә, алар Татарстан Республикасы алдындагы акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) реструктуризацияләүнең өстәмә шартларын, шул исәптән Татарстан Республикасы алдындагы акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) реструктуризацияләү хокукына ия булган бурычлылар туры килергә тиеш булган критерийларны билгеләргә хокуклы.

4. Суд эшчәнлеге турында, башкарма эшчәнлек һәм бөлгенлек (банкротлык) турында Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә һәм очракларда

Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законында каралган ысуллар белән Татарстан Республикасы алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны жайга салу шартлары билгеләнә торган ризалык килешүләре төзү турында карарлар кабул итәргә хокуклы.

5. Татарстан Республикасы алдындагы акчалата йөкләмәне (акчалата йөкләмә буенча бурычны) реструктуризацияләү, шулай ук Татарстан Республикасы алдында яңа акчалата йөкләмә барлыкка килүгә китерә торган Татарстан Республикасы алдындагы акчалата йөкләмәне яңарту, кредитор – Татарстан Республикасы алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча бурычлының вакыты чыккан (жайга салынмаган) бурычы, салымнар һәм җыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә түләнергә тиешле салымнар, җыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, процентлар түләү буенча үтәлмәгән йөкләмәсе булмау шартларыннан (таләпләрдән) тыш, Россия Федерациясе Бюджет кодексында бюджет кредитларына карата билгеләнгән таләпләргә үтәп гамәлгә ашырыла.

6. Татарстан Республикасы алдында реструктуризацияләнгән акчалата йөкләмәләргә, шулай ук Татарстан Республикасы алдындагы акчалата йөкләмәләргә яңарту нәтижәсендә барлыкка килгән Татарстан Республикасы алдындагы акчалата йөкләмәләргә Россия Федерациясе Бюджет кодексының һәм әлегә Кодекстың гавами-хокукый берәмлек (Татарстан Республикасы) алдындагы акчалата йөкләмәләре турындагы нигезләмәләре кагыла.»;

7) 25 статьяда:

а) 1 пунктта:

өченче абзацта «алынган» сүзен «жәлеп ителгән» сүзләренә алмаштырырга;
дүртенче абзацта «алынган» сүзен «жәлеп ителгән» сүзләренә алмаштырырга;
бишенче абзацны түбөндөгә редакциядә бәян итәргә:

«чит ил банкларының Россия Федерациясе валютасында Татарстан Республикасы тарафыннан жәлеп ителгән һәм кайтарылган кредитлары арасындагы аерма;»;

алтынчы абзацта «алынган» сүзен «жәлеп ителгән» сүзләренә алмаштырырга;
унөченче абзацны үз көчен югалткан дип танырга;

б) 2 пунктта:

өченче абзацта «алынган» сүзен «жәлеп ителгән» сүзләренә алмаштырырга;
түбөндөгә эчтәлекле яңа дүртенче һәм бишенче абзацлар өстәргә:

«чит ил валютасында халыкара финанс оешмаларыннан Татарстан Республикасы тарафыннан жәлеп ителгән һәм түлөнгән кредитлар арасындагы аерма;

максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясе тарафыннан чит ил валютасында бирелгән һәм Татарстан Республикасы тарафыннан алынган һәм түлөнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;»;

дүртенче – алтынчы абзацларны тиешенчә алтынчы – сигезенче абзацлар дип санарга;

түбәндәге эчтәлекле тугызынчы абзац өстәргә:

«Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләрен гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китергән очракта, максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән һәм Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләрен чит ил валютасында үтәүгә җибәрелә торган акчалар күләме;»;

җиденче абзацны унынчы абзац дип санарга;

в) 3 пунктка түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Кодекс нигезендә Татарстан Республикасы бурыч тотрыклылыгы уртача яисә түбән дәрәжәдә булган заемчылар төркеменә кергән очракта, Татарстан Республикасы хисаплашуларының гомуми суммасы Татарстан Республикасы бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның һәм финанс хисабы елы йомгаклары буенча Татарстан Республикасы бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәренә гомуми суммасыннан артып киткән күләмдә агымдагы финанс елында Татарстан Республикасы бурыч йөкләмәләрен киметә торган түләүләргә гамәлгә ашыруга җибәрелә.»;

г) 4 пунктта:

өченче абзацта «алынган» сүзен «жәлеп ителгән» сүзләренә алмаштырырга;

дүртенче абзацта «алынган» сүзен «жәлеп ителгән» сүзләренә алмаштырырга;

бишенче һәм уникаль абзацларны үз көчен югалткан дип танырга;

д) 5 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«5. Жирле бюджетның агымдагы финанс елы башына калган акчалары:

муниципаль юллар фондының финанс хисабы елында файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләре күләмендә агымдагы финанс елында муниципаль юллар фонды бюджет ассигнованиеләрен арттыруга җибәрелә, шулай ук муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы хокукий актында билгеләнә торган күләмдә агымдагы финанс елында вакытлыча касса өзеклекләрен каплау өчен һәм муниципаль берәмлек исемненән төзелгән муниципаль контрактлар шартларына ярашлы рәвештә финанс хисабы елында түләнергә тиеш булган товарлар китергән, эшләр башкарган, хезмәтләр күрсәткән өчен түләүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыру өчен, финанс хисабы елында субсидия алучыларның акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәкле сумма чикләрендә бирелгән әлеге субсидияләр финанс белән тәмин итү чыганагы булып торган юридик затларга, жирле бюджет турында муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы карарында билгеләнгән очракларда, күрсәтелгән максатларга бюджет ассигнованиеләренә файдаланылмый калган суммасыннан артмый торган күләмдә субсидияләр бирүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыру өчен җибәрелергә мөмкин;

Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Кодекс нигезендә муниципаль берәмлек бурыч тотрыклылыгы уртача яисә түбән дәрәжәдә булган заемчылар төркеменә кергән очракта, хисаплашуларның гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның һәм финанс хисабы елы йомгаклары буенча муниципаль берәмлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәренә гомуми суммасыннан артып киткән күләмдә агымдагы финанс

елында муниципаль берәмлекнең бурыч йөкләмәләрен киметә торган түләүләренә гамәлгә ашыруга җибәрелә.»;

е) түбәндәге эчтәлекле 7 пункт өстәргә:

«7. Җирле бюджет кытлыгын тышкы финанслау чыганаclarы составына түбәндәгеләр керә:

максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында җәлеп ителгән һәм муниципаль берәмлек тарафыннан түлөнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

муниципаль гарантияләренә гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китергән очракта, максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясә тарафыннан чит ил валютасында бирелгән һәм муниципаль гарантияләрен үтәүгә җибәрелә торган акчалар күләме.»;

8) 26 статьяда:

а) 2 пунктта:

2 пунктчада «башка бюджетларыннан» сүзләре үзгәрешсез кала;

3 пунктчада «алынган» сүзләрен «җәлеп ителгән» сүзләренә алмаштырырга; түбәндәге эчтәлекле 5 пунктча өстәргә:

«5) Россия Федерациясә Бюджет кодексы гамәлгә кергәнчә барлыкка килгән һәм Татарстан Республикасы дәүләт бурычына караган башка бурыч йөкләмәләре.»; алтынчы абзацны җиденчә абзац дип санарга һәм аны үз көчен югалткан дип танырга;

б) 3 пунктның 2 – 5 пунктчаларын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2) кредит оешмаларыннан, чит ил банкларыннан һәм халыкара финанс оешмаларыннан Татарстан Республикасы тарафыннан җәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

3) Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларыннан Татарстан Республикасы бюджетына җәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

4) Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләре буенча йөкләмәләр күләме;

5) Татарстан Республикасының түләнмәгән башка бурыч йөкләмәләре күләме.»;

в) 4 пунктта:

2 пунктчада «Татарстан Республикасы тарафыннан алынган» сүзләрен «Татарстан Республикасы тарафыннан кредит оешмаларыннан, халыкара финанс оешмаларыннан һәм чит ил банкларыннан җәлеп ителгән» сүзләренә алмаштырырга;

3 пунктчада «кредитлары буенча» сүзләреннән соң «, Россия Федерациясә валютасындагы йөкләмәләр буенча» сүзләрен өстәргә;

4 пунктчада «, Татарстан Республикасы тарафыннан бирелгән» сүзләрен «Татарстан Республикасы» сүзләренә алмаштырырга;

5 пунктчаны үз көчен югалткан дип танырга;

6 пунктчаны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«6) Татарстан Республикасының Россия Федерациясе валютасында башка түләнмәгән бурыч йөкләмәләре күләме.»;

г) 5 пунктта:

2 пунктчада «Татарстан Республикасы тарафыннан алынган» сүзләрән «Татарстан Республикасы тарафыннан халыкара финанс оешмаларыннан һәм чит ил банкларыннан жәлеп ителгән» сүзләрән өстәргә;

3 пунктчаны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән чит ил валютасында Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләре буенча йөкләмәләр күләме.»;

түбәндәге эчтәлекле 3¹ пунктча өстәргә:

«3¹) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында чит ил валютасында Россия Федерациясеннән Татарстан Республикасы тарафыннан жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме.»;

4 пунктчаны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«4) Татарстан Республикасының чит ил валютасында башка түләнмәгән бурыч йөкләмәләре күләме.»;

9) 26¹ статьяның 1 пунктында:

а) «яисә Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе вакыты беткән булса һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115 статьясында һәм әлегә Кодекстың 37 статьясында каралган башка очракларда» сүзләрән төшереп калдырырга;

б) түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«Россия Федерациясе валютасында Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләре буенча Татарстан Республикасы бурыч йөкләмәләре Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләрен туктатуга нигез булып тора торган вакыйгалар (хәлләр) барлыкка килгәндә тулысынча туктатылган дип санала һәм күрсәтелгән вакыйгалар (хәлләр) барлыкка килгән (барлыкка килү турында белешмәләр алган) саен Татарстан Республикасы дәүләт бурычыннан юкка чыгарыла.»;

10) 27 статьяда:

а) 2 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Муниципаль берәмлек бурыч йөкләмәләре түбәндәгеләр буенча йөкләмәләр рәвешендә булырга мөмкин:

1) муниципаль берәмлек кыйммәтле кәгазьләре (муниципаль кыйммәтле кәгазьләр);

2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары;

3) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында чит ил валютасында Россия Федерациясеннән жәлеп ителгән бюджет кредитлары;

4) кредит оешмаларыннан Россия Федерациясе валютасында муниципаль берәмлек тарафыннан жәлеп ителгән бюджет кредитлары;

5) муниципаль берәмлекнең Россия Федерациясе валютасында белдерелгән гарантияләре (муниципаль гарантияләр);

б) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында чит ил валютасында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән муниципаль гарантияләр;

7) әлеге Кодекс гамәлгә кәргәнчә барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка караган башка бурыч йөкләмәләре.»;

б) 3 пунктта:

2 пунктчада «Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан» сүзләрен өстәргә;

3 пунктчада «муниципаль берәмлек тарафыннан алынган» сүзләрен «муниципаль берәмлек тарафыннан кредит оешмаларыннан жәлеп ителгән» сүзләренә алмаштырырга;

5 пунктчада «(күрсәтелгәннәрдән гайре)» сүзләрен төшереп калдырырга;

в) түбәндәге эчтәлеккә 3¹ һәм 3² пунктлар өстәргә:

«3¹. Эчке муниципаль бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

1) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) жирле бюджетка Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жәлеп ителгән, йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) муниципаль берәмлек тарафыннан кредит оешмаларыннан жәлеп ителгән, йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

4) Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) муниципаль берәмлекнең Россия Федерациясе валютасында башка түләнмәгән бурыч йөкләмәләре күләме.

3². Муниципаль тышкы бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

1) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында муниципаль берәмлек тарафыннан Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

2) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында муниципаль берәмлек тарафыннан Россия Федерациясенә чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.»;

г) 5 пунктта «муниципаль берәмлек башкарма-боеру органы (жирле администрация)» сүзләрен «жирле администрация (муниципаль берәмлек башкарма-боеру органы)» сүзләренә алмаштырырга;

11) 27¹ статьяның 1 пунктында:

а) «яисә муниципаль гарантия вакыты узган булса һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115 статьясында һәм әлеге Кодекстың 37 статьясында каралган башка очракларда» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) түбәндәге эчтәлеккә абзац өстәргә:

«муниципаль берәмлекнең Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурыч йөкләмәләре муниципаль гарантияләргә туктатуга нигез булып тора торган вакыйгалар (хәлләр) барлыкка килгәндә тулысынча туктатылган

дип санала һәм күрсәтелгән вакыйгалар (хәлләр) барлыкка килгән (барлыкка килү турында белешмәләр алган) саен муниципаль бурычтан юкка чыгарыла.»;

12) 29 һәм 29¹ статьяларын түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«29 статья. Татарстан Республикасы дәүләт хисаплашулары (муниципаль хисаплашулар)

1. Татарстан Республикасының эчке дәүләт хисаплашулары дигәндә, Татарстан Республикасының дәүләт кыйммәтле кәгазьләрен урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан, кредит оешмаларыннан, халыкара финанс оешмаларыннан һәм чит ил банкларыннан кредитлар рәвешендә Татарстан Республикасы исеменнән Татарстан Республикасы бюджетына заем акчаларын жәлеп итү аңлашыла, алар буенча Татарстан Республикасының заемчы буларак Россия Федерациясе валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

2. Эчке муниципаль хисаплашулар дигәндә муниципаль кыйммәтле кәгазьләрен урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә жирле бюджетка муниципаль берәмлек исеменнән заем акчаларын жәлеп итү аңлашыла, алар буенча муниципаль берәмлекнең заемчы буларак бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

3. Татарстан Республикасының эчке дәүләт хисаплашулары һәм эчке муниципаль хисаплашулар Татарстан Республикасы бюджеты һәм жирле бюджет кытлыгын финанслау, шулай ук Татарстан Республикасы һәм муниципаль берәмлек бурыч йөкләмәләрен түләү, финанс елы дәвамында тиешенчә Татарстан Республикасы бюджеты һәм жирле бюджет счетларында калган акчаларны тулыландыру максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Татарстан Республикасының тышкы дәүләт хисаплашулары дигәндә, Татарстан Республикасы исеменнән Татарстан Республикасының дәүләт кыйммәтле кәгазьләрен урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе тарафыннан максатчан чит ил кредитларын файдалану кысаларында федераль бюджеттан кредитлар рәвешендә, шулай ук халыкара финанс оешмаларыннан һәм чит ил банкларыннан Татарстан Республикасы бюджетына заем акчаларын жәлеп итү аңлашыла, алар буенча Татарстан Республикасының заемчы буларак чит ил валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

5. Тышкы муниципаль хисаплашулар дигәндә Россия Федерациясе тарафыннан максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында муниципаль берәмлек исеменнән федераль бюджеттан жирле бюджетка кредитлар жәлеп итү аңлашыла, алар буенча Россия Федерациясе алдында чит ил валютасында белдерелгән муниципаль берәмлек бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

6. Татарстан Республикасының тышкы дәүләт хисаплашулары Татарстан Республикасы бюджеты кытлыгын финанслау, шулай ук Татарстан Республикасының чит ил валютасында белдерелгән дәүләт бурыч йөкләмәләрен түләү максатларында гамәлгә ашырыла.

7. Муниципаль тышкы хисаплашулар чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенә тышкы дәүләт хисаплашулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

8. Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Кодекс нигезендә Татарстан Республикасы исемнен Татарстан Республикасы эчке һәм тышкы дәүләт хисаплашуларын гамәлгә ашыру хокукына, әгәр мондый хокук Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына бирелмәсә, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты ия була.

9. Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм муниципаль берәмлек уставы нигезендә муниципаль берәмлек исемнен муниципаль хисаплашуларны гамәлгә ашыру хокукына җирле администрация (муниципаль берәмлекнең башкарма-боеру органы) ия була.

10. Татарстан Республикасы дәүләт кыйммәтле кәгазьләрен (муниципаль кыйммәтле кәгазьләренә) урнаштыру Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек) тарафыннан түбәндәге шартларны үтәгәндә гамәлгә ашырыла:

1) Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек) бурыч йөкләмәләре буенча кичектерелгән бурычлар булмау;

2) Татарстан Республикасының (муниципаль берәмлекнең) бер яисә берничә рейтинг гамәлен башкаручы юридик затлардан алынган кредит рейтингы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган дәрәжәдән ким булмау, мондый юридик затлар исемлегә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

11. Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек), Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм әлеге Кодекстың 31¹ статьясы нигезендә Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек) бурыч тотрыклыгының уртача дәрәжәсенә ия булган заемчылар төркеменә кергән очракта, Татарстан Республикасының (муниципаль берәмлекнең) Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 5 пунктында каралган бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләрен арттыруга китерә, Татарстан Республикасын (муниципаль берәмлекне) бурыч тотрыклылыгы түбән дәрәжәдә булган заемчылар төркеменә кадәр төшерүгә китерә торган күләмнәрдә дәүләт (муниципаль) хисаплашуларын гамәлгә ашырырга, дәүләт (муниципаль) гарантияләрен бирергә хокуклы түгел.

12. Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек), Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм әлеге Кодекстың 31¹ статьясы нигезендә Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек) бурыч тотрыклыгы уртача дәрәжәдә булган заемчылар төркеменә кергән очракта, бары тик чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы эчке һәм тышкы дәүләт хисаплашулары, дәүләт гарантияләре программаларын (чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) эчке һәм тышкы муниципаль хисаплашулар, муниципаль гарантияләр программаларын), шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләренә Россия Федерациясе Финанс министрлыгы (Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы) белән килештергән очракта, дәүләт

(муниципаль) хисаплашуларын гамәлгә ашырырга, дәүләт (муниципаль) гарантияләрен бирергә хокуклы.

13. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм әлеге Кодекстың 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы уртача дәрәжәдә булган заемчылар төркеменә кертелгән муниципаль берәмлекнең эчке һәм тышкы муниципаль хисаплашулар программаларын, муниципаль гарантияләрен, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләрен Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан килештерүдән баш тарту өчен муниципаль берәмлекнең Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 19 пункты, 106 статьясындагы 2 һәм 4 пунктлары һәм 107¹ статьясындагы 12 пункты, әлеге Кодекстың әлеге статьядагы 11 пункты, 29³ статьясындагы 2 һәм 4 пунктлары һәм 31¹ статьясындагы 9 пункты таләпләрен үтәмәве нигез булып тора.

14. Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек), Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм әлеге Кодекстың 31¹ статьясы нигезендә Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек) бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә кертелгән очракта, Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек) бурыч тотрыклылыгының Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 5 пунктында каралган күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә дәүләт (муниципаль) хисаплашуларын гамәлгә ашырырга, дәүләт (муниципаль) гарантияләрен бирергә хокуклы түгел.

15. Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек), Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм әлеге Кодекстың 31¹ статьясы нигезендә Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек) бурыч тотрыклылыгы түбән дәрәжәдә булган заемчылар төркеменә кертелгән очракта, эчке дәүләт (муниципаль) хисаплашуларын бары тик Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек) кыйммәтле кәгазьләрен рефинанслау максатларында гына, кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә һәм Татарстан Республикасының (муниципаль берәмлекнең) кыйммәтле кәгазьләрен урнаштыру юлы белән, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 9 пунктында һәм әлеге Кодекстың 31¹ статьясындагы 7 пунктында каралган Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек) түләү сәләтен торгызу планы кысаларында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бирелгән максатчан бюджет кредитлары рәвешендә гамәлгә ашырырга хокуклы.

16. Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек), Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм әлеге Кодекстың 31¹ статьясы нигезендә Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек) бурыч тотрыклылыгы түбән дәрәжәдә булган заемчылар төркеменә кертелгән очракта, дәүләт (муниципаль) тышкы хисаплашуларны гамәлгә ашырырга һәм дәүләт (муниципаль) гарантияләрен чит ил валютасында бирергә хокуксыз була.

17. Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек), Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм әлеге Кодекстың 31¹ статьясы нигезендә Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек) бурыч тотрыклылыгы түбән дәрәжәдә булган заемчылар төркеменә кергән очракта, Россия Федерациясе валютасында чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы

эчке һәм тышкы дәүләт хисаплашулары, дәүләт гарантияләре программаларын (Россия Федерациясе валютасында чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) эчке һәм тышкы муниципаль хисаплашулар, муниципаль гарантияләр программаларын), шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләрне бары тик Россия Федерациясе Финанс министрлыгы (Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы) белән килештергән очракта гына, дәүләт (муниципаль) хисаплашуларын гамәлгә ашырырга, дәүләт (муниципаль) гарантияләрен бирергә хокуклы.

18. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм әлеге Кодекстың 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән дәрәжәдә булган заемчылар төркеменә кертелгән муниципаль берәмлекнең эчке муниципаль хисаплашулар программаларын, муниципаль гарантияләрен, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләрне Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан килештерүдән баш тарту өчен муниципаль берәмлекнең Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 23 – 25 пунктлары, 106 статьясындагы 2 – 4 пунктлары һәм 107¹ статьясындагы 11, 12 пунктлары, әлеге Кодекстың шушы статьясындагы 14 – 16 пунктлары, 29³ статьясындагы 2 – 4 пунктлары һәм 31¹ статьясындагы 9 пункты таләпләрен үтәмәве нигез булып тора.

19. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 9 пунктында һәм әлеге Кодекстың 31¹ статьясындагы 7 пунктында каралган муниципаль берәмлекнең түләү сәләтен торгызу планы кысаларында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бирелгән максатчан бюджет кредитлары буенча муниципаль берәмлек йөкләмәләренә реструктуризацияләү уздыру рөхсәт ителми.

29¹ статья. Татарстан Республикасы, муниципаль берәмлекләр тарафыннан чит ил валютасында хисаплашулар һәм гарантияләр биерү үзенчәлекләре

1. Тышкы дәүләт хисаплашулары Татарстан Республикасы тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Кодекс нигезендә шушы статьяның 2 – 4 пунктлары нигезләмәләрен үтәгәндә гамәлгә ашырыла.

2. Номиналь бәясе чит ил валютасында күрсәтелгән Татарстан Республикасы дәүләт кыйммәтле кәгазьләрен урнаштыру номиналь бәясе чит ил валютасында күрсәтелгән Россия Федерациясе дәүләт кыйммәтле кәгазьләрен урнаштыру өстенлеген саклаганда гамәлгә ашырыла. Номиналь бәясе чит ил валютасында күрсәтелгән Татарстан Республикасының дәүләт кыйммәтле кәгазьләрен урнаштыру буенча операцияләр уздыру сроклары Россия Федерациясе Финанс министрлыгы белән килештерелергә тиеш.

3. Татарстан Республикасы, чираттагы финанс елында Россия Федерациясе субъектларының бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләр алучы булып тормаса, чираттагы финанс елыннан башлап Татарстан Республикасы бюджеты кытлыгын финанслау максатларында, шулай ук чит ил валютасында белдерелгән

Татарстан Республикасы бурыч йөкләмәләрен түләү өчен, түбәндәге шартларны үтәгәндә, тышкы дәүләт хисаплашуларын гамәлгә ашырырга хокуклы:

1) Татарстан Республикасы бурыч йөкләмәләре буенча кичектерелгән бурыч булмау;

2) Татарстан Республикасының бер яисә берничә рейтинг гамәлен башкаручы юридик затлардан алынган кредит рейтингы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган дәрәжәдән ким булмау, мондый юридик затлар исемлегә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

4. Татарстан Республикасы, чираттагы финанс елында Россия Федерациясе субъектларының бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләр алучы булып торса, чираттагы финанс елыннан башлап, Татарстан Республикасының чит ил валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләрен түләү өчен, түбәндәге шартларны үтәгәндә, тышкы дәүләт хисаплашуларын гамәлгә ашырырга хокуклы:

1) Татарстан Республикасы бурыч йөкләмәләре буенча кичектерелгән бурыч булмау;

2) Татарстан Республикасының бер яисә берничә рейтинг гамәлен башкаручы юридик затлардан алынган кредит рейтингы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган дәрәжәдән ким булмау, мондый юридик затлар исемлегә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә;

3) агымдагы финанс елында Татарстан Республикасының тышкы дәүләт хисаплашулары күләме, чит ил валютасында белдерелгән гарантияләр буенча йөкләмәләргә исәпкә алмыйча, агымдагы финанс елында Татарстан Республикасының ел башына тышкы дәүләт бурычын түләү буенча йөкләмәләр күләменнән артмау.

5. Татарстан Республикасы һәм муниципаль берәмлекләр Россия Федерациясеннән чит ил валютасындагы хисаплашуларны гамәлгә ашырырга, Россия Федерациясеннән, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 25 пункты һәм әлегә Кодекстың 29 статьясындагы 16 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып, жәлеп ителгән максатчан чит ил кредитлары акчаларын Россия Федерациясе тарафыннан куллану кысаларында гына чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокуклы.

6. Әлегә статьяның 3 пунктындагы 2 пунктчасы һәм 4 пунктындагы 2 һәм 3 пунктчалары нигезләмәләргә Россия Федерациясе тарафыннан жәлеп ителгән максатчан чит ил кредитлары акчаларын файдалану кысаларында Россия Федерациясеннән хисаплашуларны гамәлгә ашырган, шулай ук күрсәтелгән кредитларны өченче затлар йөкләмәләргә буенча чит ил валютасында куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында бирелгән очракта исәпкә алынмый.»;

13) 29² статьяны үз көчен югалткан дип танырга;

14) 29³ статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«29³ статья. **Татарстан Республикасы хисаплашуларының (муниципаль хисаплашуларның) иң чик күләме**

1. Тиешле финанс елына Татарстан Республикасы хисаплашуларының (муниципаль хисаплашуларның) иң чик күләме дигәндә тиешле финанс елына Татарстан Республикасы эчке һәм тышкы дәүләт хисаплашулары программалары (эчке һәм тышкы муниципаль хисаплашулар программалары) буенча Татарстан Республикасы бюджетына (жирле бюджетка) акча жәлеп итүнең жыелма күләме аңлашыла.

2. Татарстан Республикасы бюджетына (жирле бюджетка) акча жәлеп итү күләмнәре чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасының эчке һәм тышкы дәүләт хисаплашулары программалары (чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) эчке һәм тышкы муниципаль хисаплашулар программалары) белән билгеләнә, һәм тиешле финанс елында жәлеп ителгән акчаларның гомуми суммасы Татарстан Республикасы бюджеты (жирле бюджет) кытлыгын финанслауга жибәрелә торган акчаларның һәм, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары, әлеге Кодекстың 29 һәм 29¹ статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып, Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы (жирле бюджет турында карар) белән Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек) бурыч йөкләмәләрен түләүнең тиешле финанс елына расланган күләмнең гомуми суммасыннан артмаска тиеш.

3. Финанс хисабы елында Татарстан Республикасы хисаплашуларының гомуми суммасы Татарстан Республикасы бюджеты кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның һәм финанс хисабы елы йомгаклары буенча Татарстан Республикасы бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәренең гомуми суммасыннан артып киткән очракта, агымдагы елның 1 гыйнварына Татарстан Республикасы бюджеты акчаларының күрсәтелгән арттыру суммасында барлыкка килгән күләме Россия Федерациясе Бюджет кодексының 95 статьясындагы 3 пунктта һәм әлеге Кодекстың 25 статьясындагы 3 пунктта каралган максатларга, агымдагы финанс елына хисаплашуларның иң чик күләмен киметеп, юнәлдерелгә тиеш.

4. Финанс хисабы елында муниципаль берәмлек хисаплашуларының гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның һәм финанс хисабы елы йомгаклары буенча агымдагы елның 1 гыйнварына барлыкка килгән муниципаль берәмлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәренең гомуми суммасыннан артып киткән очракта, күрсәтелгән арттыру суммасында жирле бюджет акчаларының калдыклары Россия Федерациясе Бюджет кодексының 96 статьясында һәм әлеге Кодекстың 25 статьясындагы 5 пунктта каралган максатларга, агымдагы финанс елына хисаплашуларның иң чик күләмен киметеп, юнәлдерелгә тиеш.»;

15) 30 статьяда:

а) исемдә «Бурычны» сүзен «Дәүләт (муниципаль) бурычын» сүзләренә алмаштырырга;

б) 1 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«1. Дәүләт (муниципаль) бурычын реструктуризацияләү дигәндә йөкләмәләренә үтәүнең (бурычларны каплау) шартларын кичектереп торы,

йөкләмәләрне үтәүне кичектереп торуга, өлешләп үтәүгә, күрсәтелгән йөкләмәләр килеп чыга торган шартнамәләрдә (киләшүләрдә) һәм башка документларда каралган күләмнәрен һәм (яисә) процентларны һәм (яисә) башка түләүләрне үзгәртүгә бәйле килешүдә нигезләнгән үзгәреш аңлашыла.»;

в) 3 пунктны үз көчен югалткан дип танырга;

16) 31 статьяны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«31 статья. Татарстан Республикасы эчке һәм тышкы дәүләт бурычының югары чикләре, эчке һәм тышкы муниципаль бурычның югары чикләре һәм Татарстан Республикасының, муниципаль берәмлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренең иң чик күләмнәре

1. Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына Татарстан Республикасы эчке дәүләт бурычының, Татарстан Республикасының тышкы дәүләт бурычының (Татарстан Республикасының чит ил валютасында йөкләмәләре булганда) иң югары чикләре, шул исәптән Татарстан Республикасының Россия Федерациясә валютасында дәүләт гарантияләре буенча, чит ил валютасында (Татарстан Республикасының чит ил валютасында дәүләт гарантияләре буенча йөкләмәләре булган очракта) бурычының иң югары чиге билгеләнә.

2. Муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органының жирле бюджет турында муниципаль хокукий акты (жирле бюджет турында карар) белән чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына (чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына) эчке муниципаль бурычның, тышкы муниципаль бурычның (муниципаль берәмлекнең чит ил валютасында йөкләмәләре булган очракта) иң югары чикләре, шул исәптән Россия Федерациясә валютасында муниципаль гарантияләр буенча, чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча (муниципаль берәмлекнең чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләре булган очракта) бурычның иң югары чиге билгеләнә.

3. Татарстан Республикасы эчке дәүләт бурычының, Татарстан Республикасы тышкы дәүләт бурычының югары чикләре (Татарстан Республикасының чит ил валютасындагы йөкләмәләре булганда), эчке муниципаль бурычның, тышкы муниципаль бурычның (муниципаль берәмлекнең чит ил валютасындагы йөкләмәләре булганда) иң югары чикләре әлеге статьяның 4 һәм 5 пунктларында билгеләнгән чикләүләргә үтәгәндә билгеләнә.

4. Татарстан Республикасы дәүләт бурычы күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән расланган, кире кайтарылмый торган түләүләргә расланган күләмгә исәпкә алмыйча, Татарстан Республикасы бюджеты керемнәренә гомуми күләмгә артмаса тиеш. Татарстан Республикасына карата Россия Федерациясә Бюджет кодексының 130 статьясындагы 4 пунктында каралган

чараларны гамәлгә ашырганда, Татарстан Республикасы дәүләт бурычы күләме, кире кайтарылмый торган кертемнәренң расланган күләмен исәпкә алмыйча, чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасы бюджеты керемнәренң гомуми күләменң 50 процентыннан артмаска тиеш.

5. Муниципаль бурыч күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет турындагы карар нигезендә расланган, кире кайтарылмый торган кертемнәренң һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнң өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән түләүләрнң расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренң гомуми күләменнән артмаска тиеш. Россия Федерациясә Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пунктнда һәм әлегә Кодекстың 44 статьясындагы 4 пунктнда каралган чаралар гамәлгә ашырыла торган муниципаль берәмлек өчен бурыч күләме, кире кайтарылмый торган кертемнәренң һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнң өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренң расланган күләмен исәпкә алмыйча, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет турындагы карар белән расланган жирле бюджет керемнәренң гомуми күләменң 50 процентыннан артмаска тиеш.

6. Татарстан Республикасы Дәүләт Советы, муниципаль берәмлекнң вәкиллекле органы тиешле бурыч белән идарә итү кысаларында Россия Федерациясә Бюджет кодексының 107 статьясында, әлегә статьяда билгеләнгән тиешле чикләүләр чикләрендә Татарстан Республикасы дәүләт бурычы, муниципаль бурыч буенча өстәмә чикләүләр расларга хокукы.

7. Татарстан Республикасы дәүләт бурычына (муниципаль бурычка) хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме түбәндәге таләпләрне үтәгәндә Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы (жирле бюджет турында карар) белән раслана:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында Татарстан Республикасы дәүләт бурычына (чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка) хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме өлеше чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы яисә чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет турындагы карар белән расланган тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләменң 10 процентыннан артмаска тиеш, моңа Россия Федерациясә бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырыла торган чыгымнар күләме керми;

2) чираттагы финанс елында һәм план чорында чираттагы финанс елының 1 гыйнварына Татарстан Республикасы дәүләт бурычын каплау һәм аңа хезмәт күрсәтү буенча барлыкка килгән түләүләрнң еллык суммасы чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасы бюджетының салым, салым булмаган керемнәре һәм Россия Федерациясә бюджет системасы бюджетларыннан дотацияләрнң еллык күләменнән 20 процентка артмаска тиеш;

күрсәтелгән нисбәтне исәпләгәндә чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварыннан соң каплана торган бурыч йөкләмәләрен вакытыннан алда каплауга җибәрелә торган түләүләр суммасы исәпкә алынмый;

3) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) чираттагы финанс елының 1 гыйнварына муниципаль бурычны каплау һәм аңа хезмәт күрсәтү буенча барлыкка килгән түләүләрнең еллык суммасы чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) җирле бюджет турындагы карар белән расланган җирле бюджетның салым, салым булмаган керемнәре һәм Россия Федерациясә бюджет системасы бюджетларыннан дотацияләренң еллык күләменнән 20 процентка артмаса тиеш; күрсәтелгән нисбәтне исәпләгәндә чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварыннан соң каплана торган бурыч йөкләмәләрен вакытыннан алда каплауга җибәрелә торган түләүләр суммасы исәпкә алынмый.»;

17) түбәндәге эчтәлеккә яңа 31¹ статья өстәргә:

«31¹ статья. Муниципаль берәмлекнең бурыч тотрыклылыгын бәяләү

1. Муниципаль берәмлекнең бурыч тотрыклылыгын бәяләү Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан Россия Федерациясә Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 5 пунктында күрсәтелгән күрсәткечләрне, «Бурычның гомуми күләмендә кыска сроклы бурыч йөкләмәләре өлеше» күрсәткечен, шулай ук Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы карары буенча башка күрсәткечләрне кулланып гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль берәмлек Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан заемчыларның түбәндәге төркемнәренә берсенә кертелгә тиеш: бурыч тотрыклылыгы югары дәрәжәдә булган, бурыч тотрыклылыгы уртача дәрәжәдә булган яисә бурыч тотрыклылыгы югары дәрәжәдә булган.

3. Муниципаль берәмлекләрне өлегә статьяның 2 пунктында күрсәтелгән заемчылар төркемнәренә кертү аларга, бурыч тотрыклылыгы дәрәжәсенә карап, Россия Федерациясә Бюджет кодексында һәм өлегә Кодекста каралган таләпләрне кую өчен нигез булып тора.

4. Өлегә статьяның 2 пунктында күрсәтелгән заемчылар төркемнәренә кертелгән муниципаль берәмлекләр исемлегә Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан агымдагы финанс елының 1 октябреннән дә соңга калмыйча төзелә.

5. Россия Федерациясә Бюджет кодексы һәм өлегә Кодекс нигезендә бурыч тотрыклылыгы уртача яисә түбән дәрәжәдә булган заемчылар төркемендәге муниципаль берәмлек Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясә Бюджет кодексының 103 статьясындагы 20 һәм 26 пунктлары һәм өлегә Кодекстың 29 статьясындагы 12 һәм 17 пунктлары нигезендә чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) эчке һәм тышкы муниципаль хисаплашулар, муниципаль гарантияләр программаларын, шулай ук өлегә программаларга чираттагы финанс елына һәм план чорына

(чираттагы финанс елына) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органына кертелергә әзерләнгән жирле бюджет проектына кушымта булып торган үзгәрешләрне килештерү өчен Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына документлар һәм материаллар кертә.

6. Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Кодекс нигезендә бурыч тотрыклылыгы уртача дәрәжәдә булган заемчылар төркеменә кертелгән муниципаль берәмлеккә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 2 һәм 3 пунктларында һәм әлеге Кодекстың 44 статьясындагы 2 һәм 3 пунктларында каралган таләпләр кулланыла.

7. Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Кодекс нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән дәрәжәдә булган заемчылар төркеменә кертелгән муниципаль берәмлеккә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пунктында һәм әлеге Кодекстың 44 статьясындагы 4 пунктында каралган чаралар кулланыла, шулай ук күрсәтелгән муниципаль берәмлеккә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 168⁴ статьясындагы 2 пункты таләпләре нигезендә муниципаль берәмлекнең Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән килештерелгән түләү сәләтен торгызу планын раслау һәм гамәлгә ашыру бурычы йөкләнә.

8. Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Кодекс нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән дәрәжәдә булган заемчылар төркеменә кертелгән муниципаль берәмлек Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 5 пунктында күрсәтелгән күрсәткечләрнең факттагы торышына карамастан, бурыч тотрыклылыгы түбән дәрәжәдә булган төркемнән чыкканнан соң кимендә өч ел узгач бурыч тотрыклылыгы югары дәрәжәдә булган заемчылар төркеменә кертелергә мөмкин.

9. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Кодекс нигезендә бурыч тотрыклылыгы уртача яисә түбән дәрәжәдә булган заемчылар төркеменә кертелгән муниципаль берәмлекнең бурыч сәясәтенең төп юнәлешләре проекты Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 20 һәм 26 пунктлары һәм әлеге Кодекстың 29 статьясындагы 12 һәм 17 пунктлары нигезендә ағымдагы финанс елының 15 ноябринан да соңга калмыйча килештерелергә тиешле муниципаль хисаплашулар, муниципаль гарантияләр программалары белән бер үк вакытта Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына бирелә.

10. Муниципаль берәмлекнең җаваплы бурыч сәясәтен гамәлгә ашыру һәм аның нәтиҗәлелеген арттыру максатларында муниципаль берәмлекнең чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле администрация тарафыннан эшләнә торган бурыч сәясәтенең төп юнәлешләрендә Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Кодекс белән әзерләү каралган түбәндәге нигезләмәләр булырга тиеш:

- 1) бурыч сәясәтен тормышка ашыру йомгаклары;
- 2) бурыч сәясәтенең характерын һәм юнәлешләрен билгели торган төп факторлар;
- 3) бурыч сәясәтенең максатлары һәм бурычлары;
- 4) бурыч сәясәтен тормышка ашыру алымнары;

5) муниципаль бурыч белән идарә итү барышында барлыкка килә торган бюджет өчен хәтәрләрне анализлау;

6) бюджет мөнәсәбәтләрен җайга сала торган хокукый актлар нигезендә башка нигезләмәләр.»;

18) 31¹ статьяны 31^{1.1} статья дип санарга һәм аны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«31^{1.1} статья. Татарстан Республикасының тышкы дәүләт хисаплашулары программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасының тышкы дәүләт хисаплашулары программасы чираттагы финанс елында һәм план чорында гамәлгә ашырыла һәм (яисә) каплана торган бурыч йөкләмәләре төрләре буенча Татарстан Республикасы тышкы дәүләт хисаплашулары исемлегеннән гыйбарәт.

2. Татарстан Республикасы тышкы дәүләт хисаплашулары программасы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

1) Татарстан Республикасы бюджетына акчаларны жәлеп итү күләмнәре һәм чираттагы финанс елында һәм план чорында Татарстан Республикасының тышкы дәүләт хисаплашуларын гамәлгә ашырганда бурыч йөкләмәләре төрләре буенча барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен каплауның иң чик сроклары;

2) бурыч йөкләмәләре төрләре буенча чираттагы финанс елында һәм план чорында чит ил валютасында белдерелгән Татарстан Республикасы дәүләт бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасының тышкы дәүләт хисаплашулары программасы чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законына кушымта булып тора.»;

19) түбәндәге эчтөеклә 31^{1.2} һәм 31^{1.3} статьялар өстәргә:

«31^{1.2} статья. Чит ил валютасында Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләре, муниципаль гарантияләр программасы

1. Чит ил валютасында Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләре, муниципаль гарантияләр программасы чираттагы финанс елында һәм план чорында, түбәндәге белешмәләрен күрсәтеп, чит ил валютасында бирелә торган Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләренен, муниципаль гарантияләренен исемлегеннән гыйбарәт:

1) һәр юнәлеш (максат) буенча гарантияләр күләмен, гарантиянең һәр юнәлеше (максаты) буенча принципаллар категорияләрен (төркемнәрен) һәм (яисә) атамаларын күрсәтеп, гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләр һәм алар белән тәэмин ителә торган йөкләмәләр валютасы;

3) гарантияләренен гомуми күләме;

4) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокукы булу (булмау);

5) гарантияләрне бирү һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе, муниципаль гарантия Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе, муниципаль гарантия белән тәмин ителә торган йөкләмәләр белдерелгән валютада бирелә һәм үтәлә.

3. Чит ил валютасында Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләре, муниципаль гарантияләр программасы бюджет турында тиешле законга (карарга) кушымта булып тора.

31^{1.3} статья. **Тышкы муниципаль хисаплашулар программасы**

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) тышкы муниципаль хисаплашулар программасы чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында федераль бюджеттан жирле бюджетка чит ил валютасында жәлеп ителә торган һәм (яисә) түләнә торган бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт.

2. Тышкы муниципаль хисаплашулар программасы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

1) жирле бюджетка акчалар жәлеп итү күләме һәм чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында федераль бюджеттан жирле бюджетка чит ил валютасында жәлеп ителә торган бюджет кредитлары буенча барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен каплау сроклары;

2) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында жирле бюджетка федераль бюджеттан чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча муниципаль берәмлекнең бурыч йөкләмәләрен каплау күләме.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) тышкы муниципаль хисаплашулар программасы чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карарга кушымта булып тора.»;

20) 32 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«32 статья. **Татарстан Республикасы эчке дәүләт хисаплашулары (эчке муниципаль хисаплашулар) программасы**

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы эчке дәүләт хисаплашулары (чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) эчке муниципаль хисаплашулар) программасы чираттагы финанс елында һәм план чорында гамәлгә ашырыла һәм (яисә) каплана торган тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча Татарстан Республикасының эчке дәүләт хисаплашулары (эчке муниципаль хисаплашулар) исемлегеннән гыйбарәт.

2. Татарстан Республикасы эчке дәүләт хисаплашулары (эчке муниципаль хисаплашулар) программасы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

1) Татарстан Республикасы бюджетына (жирле бюджетка) акчалар жәлеп итү күләмнәре һәм чираттагы финанс елында һәм план чорында Татарстан Республикасы эчке дәүләт хисаплашуларын (чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) эчке муниципаль хисаплашуларны) гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча бурыч йөкләмәләрен түләүнең иң чик сроклары;

2) Россия Федерациясе валютасында белдерелгән Татарстан Республикасы дәүләт бурыч йөкләмәләрен (муниципаль бурыч йөкләмәләрен) тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча түләү күләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы эчке дәүләт хисаплашулары (чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) эчке муниципаль хисаплашулар) программасы чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) тиешле бюджет турында законга (карарга) кушымта булып тора.

4. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 статьясы, әлеге Кодекстың 30 статьясы нигезендә Татарстан Республикасы эчке дәүләт бурычын (эчке муниципаль бурычны) реструктуризацияләү Татарстан Республикасы эчке дәүләт хисаплашулары (эчке муниципаль хисаплашулар) программасында чагылдырылмый.»;

21) түбәндәге эчтәлекке 32¹ пункт өстәргә:

«32¹ статья. Россия Федерациясе валютасында Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләре, муниципаль гарантияләр программасы

1. Россия Федерациясе валютасында Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләре, муниципаль гарантияләр программасы чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган Россия Федерациясе валютасында Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләренең, муниципаль гарантияләренең түбәндәге белешмәләренә күрсәтеп бирелә торган исемлегеннән гыйбарәт:

1) һәр юнәлеш (максат) буенча гарантияләр күләмен, гарантиянең һәр юнәлеше (максаты) буенча принципаллар категорияләрен (төркемнәрен) һәм (яисә) атамаларын күрсәтеп, гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләрнең гомуми күләме;

3) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокукы булу (булмау);

4) гарантияләрне бирү һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Россия Федерациясе валютасында белдерелгән йөкләмәләр буенча дәүләт (муниципаль) гарантияләре бары тик Россия Федерациясе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.

Россия Федерациясе валютасындагы Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләре, муниципаль гарантияләр программасы бюджет турында тиешле законга (карарга) кушымта булып тора.»;

22) 33 һәм 34 статьяларны үз көчләрен югалткан дип танырга;

23) 35 статьяда:

а) исемендә «яисә муниципаль бурыч» сүзләрен «(муниципаль бурыч)» сүзләренә алмаштырырга;

б) 2 пунктта:

беренче абзацта «яисә муниципаль бурыч» сүзләрен «(муниципаль бурыч)» сүзләренә алмаштырырга;

икенче абзацта «яисә муниципаль бурыч» сүзләрен «(муниципаль бурыч)» сүзләренә алмаштырырга;

в) 3 пунктта «яисә муниципаль хисаплашулардан» сүзләрен «(муниципаль хисаплашулардан)» сүзләренә алмаштырырга;

24) 36 статьяны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«36 статья. Татарстан Республикасы дәүләт кыйммәтле кәгазьләрен һәм муниципаль кыйммәтле кәгазьләренә урнаштыруның иң чик күләмнәре

Татарстан Республикасы дәүләт кыйммәтле кәгазьләрен чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына яисә муниципаль кыйммәтле кәгазьләренә чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына (чираттагы финанс елына) номиналь хакы буенча урнаштыруның иң чик күләмнәре тиешенчә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты, муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы тарафыннан Татарстан Республикасы эчке һәм тышкы дәүләт бурычының, эчке муниципаль бурычның тиешле бюджет турындагы законда (карарда) билгеләнгән иң югары чиге нигезендә билгеләнә.»;

25) 37 статьяны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«37 статья. Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләре (муниципаль гарантияләр)

1. Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе (муниципаль гарантия) шартнамәдән яисә башка алыш-бирешләрдән (төп йөкләмәдән) принципалның бенефициар каршында барлыкка килгән акча йөкләмәләрен тиешенчә үтәүне тәмин итә.

2. Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе (муниципаль гарантия) принципалның йөкләмәләрен вакытыннан алда, шул исәптән принципалга аларны вакытыннан алда үтәү турында таләп куелган йө принципалның йөкләмәләрен үтәү срогы житкән дип санала торган вакыйгалар (хәлләр) килеп чыккан очракта вакытыннан алда үтәүне тәмин итми.

3. Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясенә (муниципаль гарантиянең) язма рәвешә мәжбүри булып тора.

4. Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе (муниципаль гарантия) төп йөкләмә суммасы белдерелгән валюта белән бирелә һәм үтәлә.

5. Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе (муниципаль гарантия) буенча гарант принципалга тәэмин иткән йөкләмәсе буенча гарантия суммасы чикләрендә субсидиар җаваплылыкка ия була.

6. Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясендә (муниципаль гарантиядә) түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) гарант исеме (тиешле гавами-хокукий берәмлек – Татарстан Республикасы, муниципаль берәмлек) һәм гарант исемнән гарантия биргән орган исеме;

2) бенефициар исеме;

3) принципал исеме;

4) тәэмин ителеше өчен гарантия бирелә торган йөкләмә (төп йөкләмәнең исемнән, төзелү датасын һәм номерын (булган очракта), төп йөкләмәнең гамәлдә булу срогын яисә аның буенча йөкләмәләренә үтәү срогын, яклар исемнәрен, төп йөкләмәнең башка мөһим шартларын күрсәтеп);

5) гарантия буенча гарант йөкләмәләре күләме һәм гарантиянең иң чик суммасы;

6) гарантия бирелүнең нигезе;

7) гарантиянең үз көченә керү датасы яисә гарантия үз көченә керчәк вакыйга (шарт);

8) гарантиянең гамәлдә булу срогы;

9) гарантия очраklarын билгеләү, бенефициарның гарантия үтәлешен таләп итү срогы һәм тәртибе;

10) гарантиянең чакыртып алу шартлары;

11) гарантның гарантия буенча йөкләмәләрен үтәү тәртибе;

12) гарантия тулы күләмдә яисә кайсы да булса өлешендә үтәлгәндә, принципалның гарантия белән тәэмин ителгән йөкләмәләре тулы күләмдә яисә кайсы да булса өлешендә үтәлгәндә (башка нигезләрдә туктатылганда) һәм гарантиядә билгеләнгән башка очраklarда гарантиянең суммасын киметү нигезләре;

13) гарантияне туктату нигезләре;

14) төп йөкләмәнең гарант тарафыннан алдан бирелгән язма ризалыктан башка үзгәртелә алмый торган шартлары;

15) Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе (муниципаль гарантия) буенча бенефициарга гарант тарафыннан түлөнгән акчаларны каплау турында принципалга карата гарант таләбе хокукы булу яисә булмау (принципалга карата гарантның регресс таләбе, регресс);

16) Россия Федерациясе Бюджет кодексы, әлеге Кодекс, гарантның хокукий норматив актлары, гарант исемнән гарантия биргән орган актлары белән билгеләнгән бүтән гарантия шартлары, шулай ук мәгълүматлар.

7. Гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукын барлыкка китерми торган Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе (муниципаль гарантия) 100 процент акцияләре (өлешләре) Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе (муниципаль гарантия) бирә торган Татарстан Республикасында (муниципаль берәмлектә) булган хужалык итү ширкәте, мөлкәте Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе (муниципаль гарантия) бирә торган Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек) милкендә булган дәүләт (муниципаль) унитар

предприятиесе йөкләмәләре буенча гына бирелергә мөмкин. Принципал тулысынча яисә өлешләп хосусыйлаштырылган очракта мондый Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе (муниципаль гарантия) гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы белән бирелгән дип санала һәм принципалның тиешенчә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты, муниципаль берәмлекнең жирле администрациясе актларында билгеләнгән срокта гарантның принципалга карата регресс таләбен канәгатьләндерү буенча принципалның гарантияне тулы күләмдә яисә кайсы да булса өлешендә үтәүгә бәйле рәвештә барлыкка килүче йөкләмәләрен үтәүне тәмин итү буенча Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115³ статьясына һәм Россия Федерациясе граждан законнарына туры килә торган йөкләмәсе барлыкка килә. Әлеге тәмин ителеш булганчы Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясен (муниципаль гарантия) бирү рөхсәт ителми.

8. Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясенә (муниципаль гарантиянең) үз көченә керүе календарь дата яисә гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шарт) башлану белән билгеләнә.

9. Гарантның Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе (муниципаль гарантия) шартларын бенефициарның алдан бирелгән язма ризалыгыннан башка үзгәртү хокукы юк.

10. Гарантка карата Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе (муниципаль гарантия) буенча бенефициарга бирелгән таләп хокуклары гарантның алдан бирелгән язма ризалыгыннан башка тапшырыла (башка нигезләрдә күчә) алмый, моңа күрсәтелгән таләп хокукларының кыйммәтле кәгазьләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә принципал (эмитент) йөкләмәләрен үтәү Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе (муниципаль гарантия) белән тәмин ителә торган облигацияләргә хокукның яңа хужага (сатып алучыга) күчүенә бәйле тапшыру керми.

11. Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясен (муниципаль гарантияне) гарант тарафыннан чакыртып алу гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләрдә (шул исәптән төп йөкләмәнең әлеге статьяның 6 пунктындагы 14 пунктчасында күрсәтелгән шартлары гарантның алдан бирелгән язма ризалыгыннан башка үзгәртелгән очракта), шулай ук принципал әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115³ статьясындагы 5 пунктында билгеләнгән йөкләмәне үтәмәгән очракта башкарыла.

12. Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе (муниципаль гарантия) буенча акчаларны түлү турында бенефициар таләбе (гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе), гаранттан бары тик гарантиядә билгеләнгән (гарантия очрагы барлыкка килгән) очракта гына таләп ителә ала. Гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе гарантка гарантиядә билгеләнгән тәртиптә, гарантиядә күрсәтелгән документларны кушымта итеп язма рәвештә тапшырылырга тиеш.

13. Бенефициар Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясендә (муниципаль гарантиядә) һәм Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе (муниципаль гарантия) бирү турында шартнамәдә билгеләнгән сроктан иртәрәк, шул исәптән принципалның гарантия белән тәмин ителгән йөкләмәләрен үтәү

срогы житкән дип санала торган вакыйгалар (хәлләр) барлыкка килгән очракта гарантияне үтәү турында таләп итәргә тиеш түгел.

14. Гарант бенефициарның гарантияне үтәүне таләп итүе хакында принципалга хәбәр итәргә һәм принципалга таләпнең күчәрмәсен тапшырырга тиеш.

15. Гарант Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясендә (муниципаль гарантиядә) билгеләнгән срокта гарантияне үтәү хакында бенефициар таләбенң, күрсәтелгән таләпкә кушып бирелгән документларның нигезле булуын һәм таләпнең, кушып бирелгән документларның гарантия шартларына туры килү-килмәвен карарга тиеш.

16. Гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе һәм аңа кушып бирелгән документлар түбәндәге очракларда нигезсез һәм (яисә) гарантия шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициар таләпләрен канәгатьләндерүдән баш тарта:

1) таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантиядә билгеләнгән срок (гарантия гамәлдә булган срок) узганнан соң гарантка бирелсә;

2) таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантка гарантиядә билгеләнгән шартларны бозып тапшырылса;

3) таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантия шартларына туры килмәсә;

4) бенефициар принципалның гарантия белән тәмин ителгән йөкләмәләренң принципал һәм (яисә) өченче затлар тәкъдим иткән тиешенчә үтәлешен кабул итүдән баш тартса;

5) әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115³ статьясындагы 6 пунктында билгеләнгән очракларда;

6) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

17. Гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар нигезсез һәм (яисә) Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе (муниципаль гарантия) шартларына туры килми дип танылган очракта гарант бенефициарга таләбен канәгатьләндерүдән баш тарту турында хәбәр итәргә тиеш.

18. Гарант бенефициар таләбенә каршы чыгарга хокуклы, бу каршылыкны принципал тәкъдим итәргә мөмкин. Гарант, хәтта принципал әлеге каршылыктан баш тарткан яисә үз бурычын таныган очракта да, шушы каршылыктарга хокукын югалтмый.

19. Гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе һәм аңа кушып бирелгән документлар нигезле һәм Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясенә (муниципаль гарантиягә) туры килә дип танылган очракта, гарант гарантиядә билгеләнгән вакытта гарантия буенча йөкләмәне үтәргә тиеш.

20. Гарантның бенефициар каршындагы Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясендә (муниципаль гарантиядә) каралган йөкләмәсе принципалның гарантия белән тәмин ителгән срогы чыккан йөкләмәләре күләмендә, әмма гарантия суммасыннан артык булмаган артмаган күләмдә акча түләү белән чикләнә.

21. Гарантның Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе (муниципаль гарантия) буенча бенефициар каршындагы йөкләмәсе түбәндәге очракларда туктатыла:

- 1) гарант бенефициарга гарантиядә билгеләнгән күләмдә акча түләсә;
- 2) гарантиядә билгеләнгән, ул бирелгән срок (гарантиянең гамәлдә булу срогы) узса;
- 3) принципал яисә өченче затлар принципалның гарантия белән тәмин ителгән йөкләмәләрен үтәсә яисә принципалның күрсәтелгән йөкләмәләре башка нигезләрдә туктатылса (гарантның гарантияне үтәве турында бенефициар тарафыннан гарантка һәм (яисә) судка бирелгән таләбе булу-булмауга бәйсез рәвештә);
- 4) бенефициар гарантияне гарантка кире кайтару юлы белән үз хокукларыннан баш тарту һәм (яисә) бенефициар гарантны гарантия буенча йөкләмәләреннән азат итү турында язмача гариза бирү нәтижәсендә, принципал гарантка Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115¹ статьясында каралган гарантияне, мондый гарантия буенча бенефициар фактта булмау һәм киләчәктә дә ул барлыкка килү өчен нигезләр булмау шарты белән, кире кайтару нәтижәсендә;
- 5) тәмин ителеше өчен гарантия бирелгән принципал йөкләмәсе билгеләнгән срокта барлыкка килмәсә;
- 6) төп йөкләмә туктатылса (шул исәптән гарантның гарантияне үтәве турында бенефициар таләбе гарантка һәм (яисә) судка бирелгәннән соң принципал һәм (яисә) бенефициар юкка чыгуга бәйле рәвештә) яисә ул гамәлдән чыккан алыш-биреш дип танылса;
- 7) гарантка карата гарантия буенча бенефициарныкы булган таләп хокуклары, төп йөкләмә буенча хокуклар һәм (яисә) бурычлар гарантның алдан бирелгән язма ризалыгыннан башка (күрсәтелгән таләп хокукларының (хокук һәм бурычларның) кыйммәтле кәгазьләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә принципал (эмитент) йөкләмәләрен үтәү гарантия белән тәмин ителә торган облигацияләргә хокукның яңа хужага (сатып алуыга) күчүенә бәйле тапшырудан (күчүдән) тыш) бенефициар тарафыннан башка затка тапшырылса яисә башка затка күчсә;
- 8) төп йөкләмә буенча принципалныкы булган хокуклар һәм (яисә) бурычлар (бурыч) гарантның алдан бирелгән язма ризалыгыннан башка принципал тарафыннан башка затка тапшырылса яисә бүтән нигезләрдә башка затка күчсә;
- 9) гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләр буенча гарантияне чакыртып алу нәтижәсендә;
- 10) гарантиядә билгеләнгән бүтән очракларда.

22. Гарантның гарантия буенча йөкләмәләре туктатылганнан соң бенефициарның гарантияне тотып торуы аның шушы гарантия буенча булган теге яисә бу хокукларын саклап калмый.

23. Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе (муниципаль гарантия) туктатылу турында мәгълүмат алган гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.

Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясен (муниципаль гарантияне) чакыртып алуга яисә туктатуга китерәчәк хәлләр барлыкка килү турында мәгълүмат алган бенефициар һәм принципал бу хакта гарантка хәбәр итәргә тиеш.

24. Гарантның Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясен (муниципаль гарантияне) үтәве гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукын барлыкка китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокуклары гарантка күчүгә бәйле булса, Татарстан Республикасының мондый дәүләт гарантиясен (муниципаль гарантияне) үтәү өчен акчалар тиешле бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarында исәпкә алына, ә Татарстан Республикасының мондый дәүләт гарантиясе (муниципаль гарантия) буенча йөкләмәләрне үтәү бюджет кредиты бирү буларак чагыла.

25. Гарант тарафыннан Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясен (муниципаль гарантияне) үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка китермәсә йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокукларының гарантка юл куюына бәйле булмаса, Татарстан Республикасының мондый дәүләт гарантиясен (муниципаль гарантияне) үтәү өчен акча тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.

26. Гарантия буенча йөкләмәләрне тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтәү йөзеннән гарант тарафыннан түлөнгән акчаларны регресс тәртибендә гарантка кайтару яисә бенефициарның принципалга карата гарантка күчкән таләп хокукларын үтәү исәбеннән гарант тарафыннан алынган акчалар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла.

27. Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләре (муниципаль гарантияләр) белән тәэмин ителә торган кредитлар һәм заемнар максатчан булырга тиеш.

28. Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе (муниципаль гарантия) белән тәэмин ителгән кредит (заем) акчаларын максатсыз файдалану факты ачыкланган очракта, Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясен (муниципаль гарантияне) бирү турында шартнамәдә билгеләнгән йөкләмәләрне үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнарында, Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясен (муниципаль гарантияне) бирү турында шартнамәдә билгеләнгән җаваплылыкка ия була.

29. Бенефициарлары билгесез затлар даирәсе булган йөкләмәләрне тәэмин итү өчен бирелә торган Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясенен (муниципаль гарантиянең) үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

30. Дәүләт кыйммәтле кәгазьләрен (муниципаль кыйммәтле кәгазьләрен) эмиссия нәтижәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләрен (муниципаль гарантияләрен) бирү һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

31. Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләрен (муниципаль гарантияләрен) бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән әлеге Кодекс белән билгеләнә.»;

26) 38 статьяда:

а) исемне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«38 статья. **Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләрен (муниципаль гарантияләрне) бирү һәм үтәү»;**

б) 4 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«4. Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясенә бәйле йөкләмәләр Татарстан Республикасы дәүләт бурычы составына кертелә.

Муниципаль гарантиягә бәйле йөкләмәләр муниципаль бурыч составына кертелә.»;

в) 6 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«6. Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы, муниципаль берәмлеккән финанс органы бирелгән гарантияләрне, алар буенча Татарстан Республикасы дәүләт бурычының (муниципаль бурычның) артуын, принципалларның гарантия белән тәмин ителгән йөкләмәләренә тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә принципаллар йө өченче затлар тарафыннан үтәлүе нәтижәсендә Татарстан Республикасы дәүләт бурычының (муниципаль бурычның) кимүен, принципалларның гарантияләр белән тәмин ителгән йөкләмәләренә тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә туктатылуын, бирелгән гарантияләр буенча түләү гаранты булуны, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләрендә (муниципаль гарантияләрдә) билгеләнгән башка очракларда исәпкә алып бара.»;

г) түбәндәге эчтәлеккә 7 пункт өстәргә:

«7. Татарстан Республикасы дәүләт гарантияләре (муниципаль гарантияләр) хужалык ширкәтләре, хужалык партнерлыклары, житештерү кооперативлары, дәүләт (муниципаль) унитар предприятиеләре (мөлкәтләре хужалык итү хокукында булган һәм шундый дәүләт унитар предприятиеләренә йөкләмәләре буенча дәүләт гарантияләре бирүче Татарстан Республикасы дәүләт милкендә санала торган дәүләт унитар предприятиеләреннән һәм мөлкәтләре хужалык итү хокукында булган һәм шундый муниципаль унитар предприятиеләренә йөкләмәләре буенча муниципаль гарантияләр бирүче тиешле муниципаль берәмлек милкендә санала торган муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш), коммерциячел булмаган оешмалар, крестьян (фермер) хужалыклары, индивидуаль эшкүарлар һәм физик затлар йөкләмәләрен үтәү өчен бирелми.»;

27) 40 статьяда:

а) 2 пунктта «Татарстан Республикасы бурыч йөкләмәләрен үтәүгә хезмәт күрсәтү, шулай ук аларны урнаштыру, сатып алу, алмаштыру һәм түләп бетерү буенча Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты генераль агенты (агенты) функцияләрен кредит оешмасы яисә бүтән махсуслаштырылган финанс оешмасы тарафыннан үтәү Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты белән төзелгән агент килешүләре нигезендә» сүзләрен «Татарстан Республикасы бурыч йөкләмәләрен урнаштыру, сатып алу, алмаштыру буенча Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты генераль агенты (агенты) функцияләрен кредит оешмасы яисә бүтән махсуслаштырылган финанс оешмасы тарафыннан үтәү Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты белән төзелгән дәүләт контракты нигезендә» сүзләренә алмаштырырга;

б) 3 пунктта «агент килешүләрендә» сүзләрен «дәүләт контрактларында» сүзләренә алмаштырырга;

в) 4 пунктта «Муниципаль бурыч йөкләмәләрен үтәүгә хезмәт күрсәтү, шулай ук аларны урнаштыру, сатып алу, алмаштыру һәм түләп бетерү буенча жирле администрация генераль агенты (агенты) функцияләрен кредит оешмасы яисә бүтән махсуслаштырылган финанс оешмасы тарафыннан үтәү жирле администрация белән төзелгән агент килешүләре нигезендә» сүзләрен «Муниципаль бурыч йөкләмәләрен урнаштыру, сатып алу, алмаштыру буенча жирле администрация генераль агенты (агенты) функцияләрен кредит оешмасы яисә бүтән махсуслаштырылган финанс оешмасы тарафыннан үтәү жирле администрация белән төзелгән муниципаль контракт нигезендә» сүзләренә алмаштырырга;

г) 5 пунктта «агент килешүләрендә» сүзләрен «муниципаль контрактларда» сүзләренә алмаштырырга;

28) IV бүлеккә түбәндәге эчтәлекле 40¹ статья өстәргә:

«40¹ статья. **Татарстан Республикасы дәүләт кыйммәтле кәгазьләре (муниципаль кыйммәтле кәгазьләр)**

1. Татарстан Республикасы исемнән чыгарылган кыйммәтле кәгазьләр Татарстан Республикасы дәүләт кыйммәтле кәгазьләре дип таныла.

2. Муниципаль берәмлек исемнән чыгарылган кыйммәтле кәгазьләр муниципаль дәүләт кыйммәтле кәгазьләре дип таныла.

3. Татарстан Республикасы дәүләт кыйммәтле кәгазьләр эмитенты булып, әгәр Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законында мондый хокук Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына бирелмәгән булса, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тора.

4. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмитенты булып муниципаль берәмлек уставы нигезендә муниципаль хисаплашуларны гамәлгә ашыру хокукы бирелгән жирле администрация тора.

5. Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек) тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган Татарстан Республикасы дәүләт кыйммәтле кәгазьләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазьләренә) төрләре һәм аларның эмиссиясе, әйләнеш тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнә.»;

29) 41 статьяда:

а) исемдә «жыемнардан» сүзеннән соң «, салым булмаган керемнәрдән жирле бюджетларга» сүзләрен өстәргә;

б) беренче абзацта «Федераль салымнардан һәм жыемнардан жирле бюджетларга, шул исәптән Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм салымнар, жыемнар турындагы законнар нигезендә Татарстан Республикасы бюджетына күчерелергә тиешле махсус салым режимнарында каралган салымнардан һәм (яисә) региональ салымнардан» сүзләрен «аерым федераль һәм (яисә) региональ салымнардан һәм жыемнардан, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм салымнар, жыемнар турындагы законнар нигезендә Татарстан Республикасы

бюджетына күчерелергә тиешле махсус салым режимнарында каралган жыемнардан, салымнардан, салым булмаган керемнәрдән» сүзләренә алмаштырырга;

30) 43 статьяда:

а) икенче абзацны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«жирле бюджетларга дотацияләр»;»;

б) түбәндәге эчтәлеккә яңа жиденче абзац өстәргә:

«Татарстан Республикасы бюджетыннан Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына субсидияләр»;»;

в) жиденче абзацны сигезенче абзац дип санарга;

31) 44 статьяда:

а) 1 пунктны үз көчен югалткан дип танырга;

б) 2 пунктта «жирле бюджетның үз керемнәреннән» сүзләрен «жирле бюджет керемнәреннән, моңа субвенцияләр һәм жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә чишү вәкаләтләре өлешен гамәлгә ашыруга муниципаль район һәм жирлекләр арасында төзелгән килешүләр нигезендә бирелә торган бюджетара трансфертлар керми,» сүзләренә алмаштырырга;

в) 3 пунктта «жирле бюджетның үз керемнәреннән» сүзләрен «жирле бюджет керемнәреннән, моңа субвенцияләр һәм жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә чишү вәкаләтләре өлешен гамәлгә ашыруга муниципаль район һәм жирлекләр арасында төзелгән килешүләр нигезендә бирелә торган бюджетара трансфертлар керми,» сүзләренә алмаштырырга;

г) 4 пунктта:

беренче абзацта «жирле бюджетның үз керемнәреннән» сүзләрен «жирле бюджет керемнәреннән, моңа жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә чишү вәкаләтләре өлешен гамәлгә ашыруга муниципаль район һәм жирлекләр арасында төзелгән килешүләр нигезендә бирелә торган субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар керми,» сүзләренә алмаштырырга;

1 һәм 4 пунктчаларны үз көчләрен югалткан дип танырга;

д) түбәндәге эчтәлеккә 4¹ пункт өстәргә:

«4¹. Муниципаль берәмлекләргә ике яисә күбрәк муниципаль берәмлекләргә берләштерү юлы белән үзгәртеп төзегән очракта, үзгәртеп төзелгән муниципаль берәмлек өчен чикләүләр куллану зарурлыгын бәяләү максатларында, жирле бюджетлар керемнәрендә дотацияләр һәм (яисә) салым керемнәре өлешен исәпләү өчен әлегә статьяның 2 – 4 пунктлары нигезендә берләштерелә торган муниципаль берәмлекләр бюджетларына соңгы өч финанс хисабы елында керткән түбәндәгеләргә гомуми күләмә исәпкә алына:

1) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләргә өстәмә нормативларына алмаштырылган бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотациянең исәпләнгән күләмнән (дотациянең исәпләнгән күләмә өлешеннән) артмаган күләмдә башка бюджетлардан дотацияләр һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләргә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәре;

2) берләштерелә торган муниципаль берәмлекләр бюджетларына соңгы өч финанс хисабы елында кергән керемнәр (жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне чишү вәкаләтләре өлешен гамәлгә ашыруга муниципаль район һәм жирлекләр арасында төзелгән килешүләр нигезендә бирелә торган субвенцияләрдән һәм бюджетара трансфертлардан тыш).»;

е) 5 пунктта:

беренче – дүртенче абзацларны үз көчен югалткан дип танырга;

бишенче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Әлеге статьяның 2 – 4 пунктларында күрсәтелгән муниципаль берәмлекләрнең, шулай ук бюджетларында башка бюджетлардан дотацияләр һәм (яисә) физик затлар кеременә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәре өлеше физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативларына алмаштырылган бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотациянең исәпләнгән күләмненнән (дотациянең исәпләнгән күләме өлешеннән) артмаган күләмдә соңгы өч финанс хисабы елының икесендә жирле бюджет керемнәренен, жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне чишү вәкаләтләре өлешен гамәлгә ашыруга муниципаль район һәм жирлекләр арасында төзелгән килешүләр нигезендә бирелә торган субвенцияләрдән һәм бюджетара трансфертлардан тыш, 5 процентыннан артмаган муниципаль берәмлекләрнең исемлегә Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан агымдагы финанс елының 15 ноябриннән дә соңга калмыйча раслана.»;

ж) 8 пунктны үз көчен югалткан дип танырга;

32) 44¹ статьяда:

а) 1 пунктта:

беренче абзацта «(шәһәр округларын да кертеп)» сүзләрен төшереп калдырырга;

икенче абзацны үз көчен югалткан дип танырга;

өченче абзацта «(шәһәр округларын да кертеп)» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 2 пунктта:

беренче абзацта «(шәһәр округларын да кертеп)» сүзләрен төшереп калдырырга;

икенче абзацны үз көчен югалткан дип танырга;

в) 3 пунктта:

беренче абзацта «(шәһәр округларын да кертеп)» сүзләрен төшереп калдырырга;

икенче абзацта «(шәһәр округларын да кертеп)» сүзләрен төшереп калдырырга;

өченче абзацта «(шәһәр округларын да кертеп)» сүзләрен төшереп калдырырга;

дүртенче абзацта «(шәһәр округларын да кертеп)» сүзләрен төшереп калдырырга;

бишенче абзацта «шәһәр жирлекләренен» сүзләрен һәм «(шәһәр округларын да кертеп)» сүзләрен төшереп калдырырга;

алтынчы абзацта «(шәһәр округларын да кертеп)» сүзләрен төшереп калдырырга;

г) 4 пунктның беренче абзацында «(шәһәр округларын да кертеп)» сүзләрен төшереп калдырырга;

д) 6 пунктның өченче абзацын үз көчен югалткан дип танырга;

е) түбәндәге эчтәлекле 7 һәм 8 пунктлар өстәргә:

«7. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекләренң бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләр күләмен билгеләгәндә муниципаль берәмлекләренң жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итү вәкаләтләренә гамәлгә ашыруга әлеге шәһәр жирлекләренә, авыл жирлекләренә финанс мөмкинлекләрен тигезләү критерийлары күрсәткечләрен күрсәтелгән критерийларның агымдагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы законында билгеләнгән күрсәткечләре белән чагыштырганда киметү, шулай ук жирлекләренң бюджет тәмин ителешен тигезләүгә чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына һәрбер шәһәр, авыл жирлегә бюджетына дотация күләмен, дотацияне (дотациянең бер өлешен) физик затлар керемнәренә салымнан шәһәр жирлекләре бюджетларына, авыл жирлекләре бюджетларына түлүүләрнең өстәмә нормативлары белән алмаштыруны исәпкә алып, жирлекләренң бюджет тәмин ителешен тигезләүгә агымдагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы законында тиешенчә план чорының беренче елына һәм план чорының икенче елына расланган дотация күләме белән чагыштырганда киметү, түбәндәге очраклардан тыш, рәхсәт ителми:

1) федераль законнарда Россия Федерациясе субъектлары һәм шәһәр жирлекләре, авыл жирлекләре арасында бюджет вәкаләтләрен һәм (яисә) керемнәрен яңадан бүлүгә китерә торган үзгәрешләр керү;

2) Татарстан Республикасы законнарына һәм алар нигезендә кабул ителгән муниципаль район уставына һәм авыл жирлекләре уставларына муниципаль район һәм авыл жирлегә арасында жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә һәм (яисә) бюджет керемнәрен яңадан бүлүгә китерә торган үзгәрешләр керү;

3) Татарстан Республикасы законнарына Татарстан Республикасы һәм шәһәр жирлекләре, авыл жирлекләре арасында вәкаләтләренә яңадан бүлүгә китерә торган үзгәрешләр керү.

8. Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы жирлекләренң бюджет тәмин ителешен тигезләүгә Татарстан Республикасы бюджетыннан дотацияләр һәм (яисә) әлеге дотацияләренә физик затлар керемнәренә салымнан түлүүләрнең өстәмә нормативларына алмаштыручы керемнәр ала торган муниципаль берәмлекләренң жирле администрация башлыклары (башкарма-боеру органнары житәкчеләре) белән килешүләр төзи, аларда жирлекне социаль-иқтисадый үстерү һәм жирлекнең муниципаль финансларын тернәкләндерү чаралары карала.

Муниципаль районнарның жирле үзидарә органнарына Татарстан Республикасы бюджетыннан шәһәр жирлекләре, авыл жирлекләре бюджетларына дотацияләр исәпләү һәм бирү буенча Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләре бирелгән очракта, әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән килешүләр муниципаль районның финанс органы һәм жирлекнең

жирле администрация башлыгы (башкарма-боеру органнары житәкчеләре) тарафыннан төзелә.

Әлеге пунктның беренче һәм икенче абзацларында күрсәтелгән килешүләр төзү тәртибе, сроклары һәм күрсәтелгән килешүләргә таләпләр Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнә. Күрсәтелгән килешүләрне төзү тәртибен һәм срокларын бозган өчен һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан шундый килешүләрдән барлыкка килгән йөкләмәләрне үтәмәгән өчен җаваплылык Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнә һәм агымдагы финанс елында тиешле жирлекнең финанс хисабы елында йөкләмәләрен үтәү нәтижәләре буенча кулланыла.»;

33) 44² статьяда:

- а) 1 пунктның икенче абзацын үз көчен югалткан дип танырга;
- б) 2 пунктның икенче абзацын үз көчен югалткан дип танырга;
- в) 6 пунктның өченче абзацын үз көчен югалткан дип танырга;
- г) түбәндәге эчтәлекке 7 һәм 8 пунктлар өстәргә:

«7. Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль районнарның (шәһәр округларының) бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләр күләмен билгеләгәндә муниципаль районнарның (шәһәр округларының) исәпләнгән бюджет тәмин ителешен тигезләү критерие күрсәткечләрен агымдагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы законында билгеләнгән критерий күрсәткечләре белән чагыштырганда киметү, шулай ук муниципаль районнарның (шәһәр округларының) бюджет тәмин ителешен тигезләүгә чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына һәрбер муниципаль район (шәһәр округы) бюджетына дотация күләмен, әлеге статьяның 5 пункты нигезендә дотацияне (дотациянең бер өлешен) физик затлар керемнәренә салымнан муниципаль районнар (шәһәр округлары) бюджетларына түлүүләрнең өстәмә нормативлары белән алмаштыруны исәпкә алып, муниципаль районнарның бюджет тәмин ителешен тигезләүгә агымдагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы законында тиешенчә план чорының беренче елына һәм план чорының икенче елына расланган дотация күләме белән чагыштырганда киметү, түбәндәге очраклардан тыш, рәхсәт ителми:

1) федераль законнарда Россия Федерациясе субъектлары, муниципаль районнар, шәһәр округлары арасында бюджет вәкаләтләрен һәм (яисә) керемнәрен яңадан бүлүгә китерә торган үзгәрешләр керү;

2) Татарстан Республикасы законнарына һәм алар нигезендә кабул ителгән муниципаль район уставына һәм авыл жирлекләре уставларына муниципаль район һәм авыл жирлегә арасында жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне һәм (яисә) бюджет керемнәрен яңадан бүлүгә китерә торган үзгәрешләр керү;

3) Татарстан Республикасы законнарына Татарстан Республикасы һәм муниципаль районнар (шәһәр округлары) арасында вәкаләтләрне яңадан бүлүгә китерә торган үзгәрешләр керү.

8. Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы муниципаль районнарның (шәһәр округларының) бюджет тәмин ителешен тигезләүгә Татарстан

Республикасы бюджетыннан дотацияләр һәм (яисә) әлеге дотацияләрне физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативларына алмаштыручы керемнәр ала торган муниципаль берәмлекләрнең жирле администрация башлыклары (башкарма-боеру органнары житәкчеләре) белән килешүләр төзи, аларда муниципаль районны (шәһәр округын) социаль-икътисадый үстерү һәм муниципаль районның (шәһәр округының) муниципаль финансларын тернәкләндерү чаралары карала.

Күрсәтелгән килешүләр төзү тәртибе, сроклары һәм күрсәтелгән килешүләргә таләпләр Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнә. Бу килешүләрне төзү тәртибен һәм срокларын бозган өчен һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан шундый килешүләрдән барлыкка килгән йөкләмәләренә үтәмәгән өчен җаваплылык Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнә һәм агымдагы финанс елында тиешле муниципаль районның (шәһәр округының) финанс хисабы елында йөкләмәләрен үтәү нәтижәләре буенча кулланыла.»;

34) түбәндәге эчтөлеккә 44^{2.1} һәм 44^{2.2} статьялар өстәргә:

«44^{2.1} статья. Татарстан Республикасы бюджетыннан Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына субсидияләр

1. Татарстан Республикасы бюджетыннан Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына субсидияләр дигәндә, Россия Федерациясе субъектлары карамагындагы мәсьәләләр, Россия Федерациясенә һәм Россия Федерациясе субъектларының уртак карамагындагы мәсьәләләр буенча Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләрен үтәгәндә чыгым йөкләмәләрен һәм жирле әһәмияткә мәсьәләләрен хәл итү буенча жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен үтәү буенча чыгым йөкләмәләрен финанслашу максатларында Татарстан Республикасы бюджетыннан Россия Федерациясе субъекты бюджетына бирелә торган бюджетара трансфертлар аңлашыла.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына субсидияләр бирүнең максатлары һәм шартлары тиешле Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиятенә иң югары башкарма органнары һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты арасында Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнә торган тәртиптә төзелгән килешүләр белән билгеләнә.

«44^{2.2} статья. Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларның нисбәтлеләгән тәмин итү чараларына ярдәм итүгә жирле бюджетларга дотацияләр һәм жирле бюджетларга башка дотацияләр

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты билгеләгән шартларда, шулай ук муниципаль берәмлекләрнең иң яхшы социаль-икътисадый үсеш күрсәткечләрен бүлү максатларында жирле бюджетларга Татарстан

Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларның нисбәтлелеген тәмин итү чараларына ярдәм итүгә дотацияләр һәм башка дотацияләр бирелергә мөмкин.

Әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән дотацияләрне бүлү методикасы һәм аларны бирү кагыйдәләре Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының норматив хокукий актлары белән билгеләнә.

2. Федераль законнарда, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен норматив хокукий актларында билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә Татарстан Республикасы бюджетыннан аерым муниципаль берәмлекләр бюджетларына башка дотацияләр бирелергә мөмкин, аларны финанс белән тәмин итү чыганагы күрсәтелгән максатларга федераль бюджеттан Татарстан Республикасы бюджетына бирелгән дотацияләрдән гыйбарәт. Күрсәтелгән дотацияләрне муниципаль берәмлекләр арасында бүлү, Татарстан Республикасы бюджетына ике һәм аннан күбрәк муниципаль берәмлек өчен дотацияләр бирелгән очракта, федераль бюджет турында федераль закон яисә Россия Федерациясе Хөкүмәтенен хокукий акты белән расланган бүленеш нигезендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының норматив хокукий актлары белән раслана.»;

35) 44⁴ статьяда:

а) 2 пунктны үз көчен югалткан дип танырга;

б) 3 пунктта:

беренче абзацны түбөндәге редакциядә бөян итәргә:

«3. Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларга субсидияләрне формалаштыруга, бирүгә һәм бүлүгә гомуми таләпләрне, шулай ук муниципаль берәмлекнең чыгым йөкләмәсе күләмен Татарстан Республикасы белән финанслашунуың иң чик дәрәжәсен (процентларда) ачыклау һәм билгеләү тәртибен билгели торган кагыйдәләр Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының норматив хокукий акты белән билгеләнә.»;

түбөндәге эчтәлеккә яңа икенче һәм өченче абзацлар өстәргә:

«Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының һәрбер субсидияне бирү һәм бүлү тәртибен билгели торган норматив хокукий актлары әлеге пунктның беренче абзацында каралган кагыйдәләр нигезендә кабул ителә.

Муниципаль берәмлек бюджетына субсидия бирү шарты муниципаль берәмлек бюджетында (жирле бюджетның жыелма бюджет язмасында) муниципаль берәмлекнең финанслашу максатларында субсидия бирелә торган чыгым йөкләмәләрен үтәүгә алар үтәлешә өчен кирәкле булган күләмдә, Татарстан Республикасы бюджетыннан бирү планлаштырыла торган субсидия күләмен дә кертеп, бюджет ассигнованиеләре булудан, шулай ук Татарстан Республикасы бюджетыннан муниципаль берәмлек бюджетына субсидияләр бирү турында муниципаль берәмлекнең финанслашу максатларында субсидия бирелә торган чыгым йөкләмәләрен үтәү буенча йөкләмәләре һәм әлеге килешүдә каралган йөкләмәләрен үтәмәгән өчен җаваплылык күздә тотылган килешү төзүдән гыйбарәт.»;

икенче абзацны дүртенче дип санарга һәм аны үз көчен югалткан дип танырга;

өченче абзацны бишенче абзац дип санарга һәм «бүлеп бирү» сүзләрен «бирү» сүзенә, «(Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты резерв фонды исәбеннән субсидияләрдән гайре)» сүзләрен «(финанс белән тәмин итү чыганагы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты резерв фондының бюджет ассигнованиеләре булган субсидияләрдән тыш)» сүзләренә алмаштырырга;

түбәндәге эчтәлекле абзацлар өстәргә:

«Муниципаль берәмлекләр бюджетларына Татарстан Республикасы бюджетыннан субсидияләр бирү жирле аһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча жирле үзидарә органнарының чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән расланган вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу максатларында Татарстан Республикасы бюджетыннан муниципаль берәмлекләр бюджетларына бирелә торган субсидияләр исемлегенә нигезендә карала.

Татарстан Республикасы бюджетыннан күрсәтелгән исемлеккә туры килми торган муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр бирү, финанс белән тәмин итү чыганагы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты резерв фондының бюджет ассигнованиеләре булган субсидияләрдән тыш, рөхсәт ителми.»;

в) 4 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«4. Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларга субсидияләрне муниципаль берәмлекләр арасында бүлү (конкурс нигезендә бүленә торган субсидияләрдән, шулай ук Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Резерв фонды акчалары исәбеннән субсидияләрдән һәм финанс белән тәмин итү чыганагы Россия Федерациясе Президентының һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенә резерв фондлары исәбеннән бюджетара трансфертлар булган субсидияләрдән тыш) чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән раслана.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының норматив хокукый актларында билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә, агымдагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертмичә генә муниципаль берәмлекләр арасында субсидияләр күләмнәрен бүлүгә үзгәрешләр кертелергә мөмкин.

Муниципаль берәмлекләр арасында конкурс нигезендә бүленә торган Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларга субсидияләрне, шулай ук Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Резерв фонды акчалары исәбеннән субсидияләрне һәм финанс белән тәмин итү чыганагы Россия Федерациясе Президентының һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенә резерв фондлары исәбеннән бюджетара трансфертлар булган субсидияләрне бүлү чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы һәм (яисә) аның нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты актлары белән раслана.

Шул ук вакытта муниципаль берәмлекләр арасында бүленмәгән субсидияләр күләмен тиешле субсидиянең план чорының беренче елына расланган гомуми күләмнең 5 процентыннан артмаган һәм тиешле субсидиянең план чорының икенче

елына расланган гомуми күләменәң 10 процентыннан артмаган күләмдә раслау рөхсәт ителә.»;

г) түбәндәге эчтәлеккә 4¹ пункт өстәргә:

«4¹. Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетка субсидияләр бирү турында килешү Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан расланган килешүнең үрнәк формасы нигезендә төзелә. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү вәкаләтләрен үтәүгә финанс ярдәме күрсәтү максатларында жирле бюджетка субсидия бирү буенча Татарстан Республикасы чыгым йөкләмәсе федераль бюджеттан финанслашкан очракта, әлегә килешү Россия Федерациясе Бюджет кодексының 132 статьясындагы 3 пунктының беренче абзацында каралган таләпләргә туры килергә тиеш.»;

36) 44⁵ статьяны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«44⁵ статья. **Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларга бирелә торган башка бюджетара трансфертлар**

1. Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларга түбәндәге бюджетара трансфертлар бирелә:

1) жирле үзидарә органнарының федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль хокукый актлар белән жайга салынмаган вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен, шул исәптән тулы күләмдә финанслашу очрагында;

2) жирле үзидарә органнарының жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен, шул исәптән тулы күләмдә финанслашу очрагында;

3) финанс белән тәмин итү чыганагы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты резерв фонды булган бюджет ассигнованиеләре бирү очрагында;

4) Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очракларда (чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законынан һәм агымдагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законана үзгәрешләр кертү хакында Татарстан Республикасы законынан тыш) һәм алар нигезендә кабул ителә торган Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты норматив хокукый актларында билгеләнгән очракларда;

5) Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының норматив хокукый актларында билгеләнгән очракларда.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан башка бюджетара трансфертларны бүлү методикасы һәм аларны бирү кагыйдәләре Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

3. Жирле бюджетларга башка бюджетара трансфертларның һәм Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларның нисбәтлелеген тәмин итү чараларына ярдәм итү өчен жирле бюджетларга дотацияләргә гомуми күләмдә Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларга бюджетара трансфертларның (субвенцияләрдән тыш) гомуми күләменәң һәм (яисә) физик

затлар керемәнә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативларына алмаштырылган бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотациянең исәпләнгән күләменең (дотациянең исәпләнгән күләме өлешенен) 15 процентыннан артык була алмый.

4. Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларга башка бюджетара трансфертларны муниципаль берәмлекләр арасында бүлү чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы һәм (яисә) аның нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты норматив хокукый актлары белән раслана.

5. Әлеге статьяда билгеләнгән чикләү муниципаль берәмлекләренә, шул исәптән социаль-икътисадый үсеш күрсәткечләренең иң яхшы күрсәткечләренә ирешү, табигый бәла-казалардан һәм башка гадәттән тыш хәлләрдән килгән зыянны бетерү өчен бүләкләү максатларында Татарстан Республикасы бюджетыннан бирелә торган бюджетара трансфертлар суммасына, шулай ук Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларга финанс белән тәмин итү чыганагы Татарстан Республикасы бюджетына федераль бюджеттан күрсәтелгән максатларга бирелгән башка бюджетара трансфертлар булган башка бюджетара трансфертлар суммасына арттырылырга мөмкин.»;

37) 44^б статьяда:

а) 2 пунктка түбәндәге эчтәлеккә 1¹ пунктча өстәргә:

1¹) федераль бюджеттан Татарстан Республикасы бюджетына Россия Федерациясенең аерым вәкаләтләрен Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары тарафыннан гамәлгә ашыруга бирелгән субвенцияләр, мондый вәкаләтләр Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы тарафыннан жирле үзидарә органнарына тапшырылган очракта;»;

б) түбәндәге эчтәлеккә 2¹ пункт өстәргә:

«2¹. Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларга субвенцияләр бирүне күздә тотучы Татарстан Республикасы законнарында тапшырылган вәкаләтләренә гамәлгә ашыру өчен субвенцияләрнең гомуми күләмен билгеләү тәртибе һәм мондый субвенцияләрнең гомуми күләмен муниципаль берәмлекләр арасында бүлү күрсәткечләре (критерийлары) булырга тиеш.»;

в) 3 пунктның өченче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Күрсәтелгән методикалар Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларга финанс ягыннан тәмин итү чыганагы Татарстан Республикасы бюджетына федераль бюджеттан бирелгән субвенцияләр булган субвенцияләренә бүлү турында нигезләмәләре өлешендә Россия Федерациясә Бюджет кодексының 133 статьясы нигезендә федераль законнар, һәм (яисә) Россия Федерациясә Президентының норматив хокукый актлары, һәм (яисә) Россия Федерациясә Хөкүмәтенең норматив хокукый актлары белән раслана торган субвенцияләрнең гомуми күләмен билгеләү һәм Россия Федерациясә субъектлары арасында бүлү тәртипләре таләпләренә туры килергә тиеш.»;

г) 6 пунктта «мәктәпкәчә» сүзен төшереп калдырырга;

д) 6¹ пунктта «мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында» сүзләрен «мәктәпкәчә белем бирү программаларын гамәлгә ашыра торган мәгариф оешмаларында» сүзләренә алмаштырырга;

е) 7 пунктта «(үзгәртү)» сүзен «(үзгәртү, аларга өстәмәләр кертү)» сүзләренә алмаштырырга;

ж) 8 пунктны үз көчен югалткан дип танырга;

з) 10 пунктның беренче абзацын түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«10. Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларга субвенцияләргә муниципаль берәмлекләр арасында бүлү һәрбер муниципаль берәмлек һәм субвенция төре буенча Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән раслана.»;

и) 11 пунктны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«11. Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларга субвенцияләр Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты билгеләгән тәртиптә бирелә. Финанс ягынан тәмин итү чыганагы федераль бюджеттан Татарстан Республикасы бюджетына субвенцияләр булган субвенцияләргә жирле бюджетларга бирү тәртибе Россия Федерациясә Хөкүмәтә тарафыннан билгеләнгән федераль бюджеттан субвенцияләр бирү тәртибенә туры килергә тиеш.»;

38) 44⁸ статьяда:

а) дүртенче һәм бишенче абзацларны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр;

әлеге Кодекстың 44¹⁰ статьясында билгеләнгән очракларда Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр;»;

б) жиденче абзацта «шәһәр, авыл жирлекләре жирле үзидарәсенә тиешле органнары тарафыннан Россия Федерациясә бюджет законнарын һәм салымнар, җыымнар турында Россия Федерациясә законнарын үтәү шарты белән» сүзләрен «шәһәр, авыл жирлекләре жирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль районнар бюджетларыннан шәһәр, авыл жирлекләре бюджетларына бюджетара трансфертлар бирү кагыйдәләрендә билгеләнгән шартларны үтәгәндә» сүзләренә алмаштырырга;

в) түбәндәге эчтәлекле абзацлар өстәргә:

«Муниципаль районнар бюджетларыннан шәһәр, авыл жирлекләре бюджетларына Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән бирелә торган бюджетара трансфертлар, шул исәптән муниципаль районнар бюджетларына шәһәр, авыл жирлекләренә дотацияләр исәпләү һәм бирү буенча Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелә торган субвенцияләр шәһәр, авыл жирлекләренә тиешле жирле үзидарә органнары тарафыннан Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларга әлеге Кодекстың 44 статьясында каралган бюджетара трансфертлары бирүнең төп шартларын үтәү шарты белән бирелә.

Жирле бюджетлардан финанс белән тәмин итү чыганагы Татарстан Республикасы бюджетыннан максатчан билгеләнешле субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар булган бюджетара трансфертларны бирү

максатлары, тәртибе һәм шартлары муниципаль берәмлекләр вәкиллеке органнарының Татарстан Республикасы законнары һәм (яисә) башка норматив хокукий актлары нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукий актлары белән билгеләнә.»;

39) 44⁹ статьяда:

а) 2 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Жирлекләрнең бюджет тәмин ителешен тигезләүгә муниципаль район бюджетыннан дотацияләр шушы муниципаль район составына керүче жирлекләргә муниципаль район вәкиллеке органының Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Кодекс таләпләре нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукий актлары нигезендә бирелә.

Жирлекләрнең бюджет тәмин ителешен тигезләүгә муниципаль район бюджетыннан дотацияләрнең гомуми күләме ел саен чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) муниципаль район бюджеты проектының төзегәндә жирлекләрнең бюджет тәмин ителешен тигезләүгә әлеге муниципаль район составына керүче жирлекләрнең бюджетларына бирелә торган һәм жирлекләрнең исәпләнгән бюджет тәмин ителешен тигезләү критериена жирлекләрнең суммар ихтыяжларын һәм керем алу мөмкинлекләрен бәяләүдәге аерманы исәпкә алып ирешү зарурлыгыннан чыгып санала торган дотацияләрнең суммар күләме буларак билгеләнә.

Жирлекләрнең бюджет тәмин ителешен тигезләүгә муниципаль район бюджетыннан дотацияләрне муниципаль берәмлекләр арасында бүлү әлеге Кодекстка 12 нче кушымтада билгеләнгән тәртип нигезендә гамәлгә ашырыла.»;

б) 3 пунктка түбәндәге эчтәлекке абзац өстәргә:

«Әгәр муниципаль район бюджеты проекты чираттагы финанс елына һәм план чорына расланса, план чорына муниципаль район бюджетыннан бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләрнең шөһәр, авыл жирлекләре арасында бүленмәгән күләмен күрсәтелгән дотацияләрнең план чорының беренче елына расланган гомуми күләмәннән 20 проценттан артмаган һәм күрсәтелгән дотацияләрнең план чорының икенче елына расланган гомуми күләмәннән 20 проценттан артмаган күләмдә раслау рөхсәт ителә.»;

в) 4 пунктка түбәндәге эчтәлекке абзац өстәргә:

«Жирлекләрнең исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсен ачыклаганда хисап чоры өчен факттагы керемнәр һәм чыгымнар күрсәткечләрен һәм (яисә) аерым жирлекләрнең фаразлана торган керемнәрен һәм чыгымнарын куллану рөхсәт ителми.»;

г) түбәндәге эчтәлекке 5 пункт өстәргә:

«5. Әлеге статьяның 4 пунктында каралган дотацияләр бирелгән очракта, муниципаль районның финанс органы муниципаль район бюджетыннан жирлекләрнең бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләр алучы муниципаль берәмлекләрнең жирле администрация башлыклары (башкарма-боеру органнары житәкчеләре) белән килешүләр төзәргә хокуклы, жирлекне социаль-иқтисадый үстерү һәм жирлекнең муниципаль финансларын тернәкләндерү чаралары карала.

Килешүләрне төзү тәртибе, сроклары һәм әлеге пунктта күрсәтелгән килешүләргә таләпләр муниципаль берәмлекнең жирле администрациясе (башкарма-боеру органы) тарафыннан билгеләнә.»;

40) 44¹⁰ статьяда:

а) 2 пунктта:

беренче абзацта «жирлекләргә финанс ярдәменен региональ фонды бюджет ассигнованиеләрендә» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан жирлекләренен бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләр бирү өчен бюджет ассигнованиеләре күләмен формалаштырганда» сүзләренә алмаштырырга;

икенче абзацта «вәкиллекле органнарына» сүзләрен «жирле үзидарә органнарына» сүзләренә алмаштырырга, «жирлекләр» сүзен «шәһәр, авыл жирлекләре» сүзләренә алмаштырырга;

өченче абзацта «муниципаль районнарға (шәһәр округларына) финанс ярдәменен региональ фонды бюджет ассигнованиеләрендә» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджетыннан муниципаль районнарның (шәһәр округларының) бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләр бирү өчен бюджет ассигнованиеләре күләмен формалаштырганда» сүзләренә алмаштырырга;

икенче абзацта «вәкиллекле органнарына» сүзләрен «жирле

б) 3 пунктның бишенче абзацында «бюджетара» сүзен төшереп калдырырга, «кимрәк» сүзен «азрак» сүзенә алмаштырырга;

в) 4 пунктның беренче абзацында «бюджетара» сүзен төшереп калдырырга;

г) 5 пунктта:

беренче абзацта «бюджетара субсидияләр» сүзен «субсидияләр» сүзенә алмаштырырга;

икенче абзацта «бюджетара субсидияләр күчерү» сүзләрен «субсидияләр күчерү» сүзләрен алмаштырырга, «субсидияләр суммасы» сүзләрен «субсидияләр күләмен» сүзләренә алмаштырырга, «каралган салымнардан» сүзләреннән соң «, жирле салымнардан һәм жыемнардан» сүзләрен өстәргә;

41) 44¹¹ статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«44¹¹ статья. **Жирле бюджетлардан муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр**

1. Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Кодекс таләпләре нигезендә кабул ителә торган муниципаль берәмлек вәкиллекле органының норматив хокукый актларында каралган очракларда һәм тәртиптә жирле үзидарә органнарының жирле әһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү вәкаләтләрен башкарганда барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу максатларында муниципаль берәмлек бюджетыннан башка муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр биреләргә мөмкин.

2. Әлеге статьяда күрсәтелгән субсидияләрен бирү максатлары һәм шартлары жирле администрацияләр арасында бюджетыннан субсидия бирелә торган

муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары белән билгеләнгән тәртиптә төзелә торган килешүләр белән билгеләнә.»;

42) 44¹³ статьяда «очракларда һәм тәртиптә» сүзләреннән соң «төзелгән килешүләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү вәкаләтләре өлешен гамәлгә ашыруга» сүзләрен өстәргә;

43) 47 статьяның 1 пунктында:

а) беренче абзацта «башкарма органнары» сүзләреннән соң «, Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм әлеге Кодекста башкасы каралмаган булса,» сүзләрен өстәргә;

б) «башкарма-боеру органының» сүзләрен «жирле администрациянең (башкарма-боеру органының)» сүзләренә алмаштырырга;

44) 47¹ статьяда:

а) 1 пунктта «(вазыйфаи затлары)» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 2 пунктның алтынчы абзацында «бюджет акчаларының баш администраторлары» сүзләрен «бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренә баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторлары (алга таба – бюджет акчаларының баш администраторлары, бюджет чараларының баш администраторлары)» сүзләренә алмаштырырга, «эчке финанс контроле һәм» сүзләрен төшереп калдырырга;

в) 3 пунктта «(вазыйфаи затлары)» сүзләрен төшереп калдырырга;

г) 4 пунктта:

беренче абзацны үз көчен югалткан дип танырга;

икенче абзацта «тиешенчә Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы, жирле администрация органы (вазыйфаи затлары) булып торучы муниципаль финанс контроле органы» сүзләрен «Федераль казначылык» сүзләренә алмаштырырга, «эчке финанс контролен һәм» сүзләрен төшереп калдырырга;

45) 49 статьяда:

а) жиденче абзацта «бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренә баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторлары» сүзләрен «бюджет акчаларының баш администраторлары» сүзләренә алмаштырырга;

б) унынчы абзацка «, шулай ук Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына муниципаль берәмлекнең чыгым йөкләмәләре реестрын тапшыру тәртибен раслый» сүзләрен өстәргә;

в) утынчы абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты актлары нигезендә принципалның финанс хәлен тикшерүне (анализлауны), принципалның Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе бирелгәндә гарантия буенча йөкләмәләргә тулы күләмдә яисә кайсы да булса өлешендә үтәгән гарант тарафыннан принципалга карата регресс таләбе бирүгә бәйле рәвештә киләчәктә барлыкка килергә мөмкин йөкләмәләрен

үтәүгә бирелә торган тәмин ителешнең житәрлек, ышанычлы булуын һәм ликвидлылыгын тикшерүне, шулай ук принципалның финанс хәленә мониторинг ясауны, Татарстан Республикасы дәүләт гарантиясе бирелгәннән соң тәкъдим ителгән тәмин ителешнең житәрлек, ышанычлы булуын һәм ликвидлылыгын контрольдә тотуны гамәлгә ашыра;»;

46) 50 статьяның 3 пунктын үз көчен югалткан дип танырга;

47) 50 статьяның ундүртенче абзацында «Татарстан Республикасы бюджеты акчаларын баш бүлүчеләрдән, Татарстан Республикасы бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы баш администраторларыннан, Татарстан Республикасы бюджеты керемнәре баш администраторларыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджеты акчаларының баш администраторлары» сүзләренә алмаштырырга;

48) 53 статьяның 1 пунктында «финанс органнарыннан,» сүзләреннән соң «Татарстан Республикасы территориаль мәжбүри медицина иминияте фондының идарә органнарыннан,» сүзләрен өстәргә;

49) 55 статьяның 4 пунктында икенче жөмлөнә түбөндөгә редакциядә баян итәргә: «Күрсәтелгән субсидияләргә бирү һәм бүлү тәртипләре тиешле Татарстан Республикасы дәүләт программасында билгеләнә.»;

50) 61 статьяның 4 пунктындагы сизгезенче абзацы түбөндөгә редакциядә баян итәргә:

«чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килүчеленң 1 гыйнварына Татарстан Республикасы эчкә дәүләт бурычының иң югары чиге һәм (яисә) Татарстан Республикасы тышкы дәүләт бурычының иң югары чиге;»;

51) 77 статьяның 3 пунктындагы сизгезенче абзацта татарча текст үзгәрми;

52) 77¹ статьяның 2 пунктындагы беренче абзацта «Татарстан Республикасы бюджеты акчаларын баш бүлүчеләр, Татарстан Республикасы бюджеты керемнәренә баш администраторлары, Татарстан Республикасы бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторлары» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджеты акчаларының баш администраторлары» сүзләренә алмаштырырга;

53) 78 статьяның 5 пунктында:

а) беренче һәм икенче абзацларны үз көчләрен югалткан дип танырга;

б) түбөндөгә эчтәлеккә яңа өченче һәм дүртенче абзацлар өстәргә:

«Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы бюджет йөкләмәләрен һәм акчалата йөкләмәләргә исәпкә куйганда, акчалата йөкләмәләргә түлүне

санкцияләгәндә, әлеге статьяның 1 пунктындагы үзе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә түбәндәгеләрне тикшереп тора:

бюджет йөкләмәләрен тиешле бюджет йөкләмәләре лимитларыннан яисә бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет ассигнованиеләреннән арттырмауны, шулай ук бюджет йөкләмәсе турында мәгълүматның бюджетларның чыгымнар классификациясе кодына туры килү-килмәвен;»;

в) түбәндәге эчтәлекле бишенче – тугызынчы абзацлар өстәргә:

«акчалата йөкләмә турындагы мәгълүматның исәпкә куелган тиешле бюджет йөкләмәсе турындагы мәгълүматка туры килү-килмәвен;

акчалата йөкләмәгә түләү өчен булган түләү документында күрсәтелгән мәгълүматның акчалата йөкләмә турындагы мәгълүматка туры килү-килмәвен;

акчалата йөкләмә барлыкка килүне раслый торган документларның булуын.

Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән һәм әлеге статьяның 1 пунктында каралган тәртиптә, әлеге пунктта күрсәтелгән мәгълүматка өстәп, контрольгә алынырга тиешле бүтән мәгълүмат билгеләнергә мөмкин.

Бюджет йөкләмәсе дәүләт контракты нигезендә барлыкка килгән очракта, дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законнарында каралган контрактлар реестрында дәүләт контракты турындагы белешмәләрнең һәм дәүләт контракты нигезендә барлыкка килгән бюджет йөкләмәсенең исәпкә куелуы турындагы белешмәләрнең дәүләт контракты шартларына туры килү-килмәве өстәмә рәвештә контрольдә тотыла.»;

г) өченче һәм дүртенче абзацларны тиешенчә унынчы һәм унберенче абзацлар дип санарга;

54) 80² статьяның 2 пунктындагы икенче абзацында «сатып алуларның планнарын» сүзләрен «сатып алуларның план-графикларын» сүзләренә алмаштырырга;

55) 97¹ статьяда:

а) 3 пунктта:

дүртенче абзацта «керемнәрнең ярдәмче төрләре, чыгымнар төрләре төркемчәләре һәм (яисә) элементлары, бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаclarы төрләре кодлары буенча бюджетлар счетлары гамәлләре» сүзләрен «дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү кодлары буенча бюджет акчалары белән гамәлләр» сүзләренә алмаштырырга;

бишенче абзацта «бюджет үтәлешенең һәм бюджет хисаплылыгының анализы, шулай ук финанс хисабы елында дәүләт (муниципаль) йөкләмәсен үтәү турында һәм бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр, алучылар) тарафыннан бюджет ассигнованиеләреннән файдалануның башка нәтижәләре турында белешмәләр» сүзләрен «, бюджет үтәлеше турында хисапта бирелгән мәгълүматка өстәп, Россия Федерациясе Финанс министрлыгының норматив хокукый

актларында билгеләнгән мәгълүматны ачу таләпләренә туры китереп, бюджет үтәләше турында мәгълүмат» сүзләренә алмаштырырга;

б) 4 пунктта «һәм стандартларын» сүзләрен төшереп калдырырга;

в) түбәндәге эчтәлекле 4¹ пункт өстәргә:

«4¹. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары буенча физик затларга хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләргә исәпләү буенча, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына алар белән бәйләү мәжбүри түләүләргә исәпләү һәм аларны күчерү буенча, бюджет хисабын, бюджет һәм автоном учреждениеләргә берләштерелгән хисабын, бюджет исәбе белешмәләренә нигезләнеп төзелә торган башка мәжбүри хисапны төзү һәм тапшыруны кертәп, бюджет исәбен алып бару буенча, мондый хисапны тиешле дәүләт органнарына бирүне тәмин итү буенча Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары (аларның территорияль органнары, ведомство буйсынуындагы казна учреждениеләре) вәкаләтләре, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләргә нигезләнеп, Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына тапшырылырга мөмкин.»;

г) 5 пунктта:

беренче абзацта «Татарстан Республикасы бюджеты (жирле бюджет) акчаларын баш бүлүчеләр, Татарстан Республикасы бюджеты (жирле бюджет) керемнәренә баш администраторлары, Татарстан Республикасы бюджеты (жирле бюджет) кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторлары» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджеты (жирле бюджет) акчаларының баш администраторлары» сүзләренә алмаштырырга, «жыелма» сүзен төшереп калдырырга;

икенче абзацта «жыелма» сүзен төшереп калдырырга;

д) 6 пунктта «жыелма» сүзен төшереп калдырырга;

56) 97² статьяга түбәндәге эчтәлекле 4 пункт өстәргә:

«4. Әлеге статья нигезендә Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына бюджет хисабын тапшыру ул билгеләнгән срокларда гамәлгә ашырыла.»;

57) 97³ статьяның 2 пунктындагы икенче абзацына түбәндәге эчтәлекле җөмлә өстәргә: «Жирле бюджет үтәләше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү, муниципаль берәмлекнең вәкилләклә органы Татарстан Республикасы Хисап палатасы белән аңа тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру вәкаләтләрен тапшыру турында килешү төзегән очракта һәм «Татарстан Республикасы Хисап палатасы турында» Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп һәм федераль законнарда билгеләнгән үзенчәлекләргә исәпкә алып, Татарстан Республикасы Хисап палатасы тарафыннан гамәлгә ашырыла ала.»;

58) 97⁴ статьяның 2 пунктындагы 5 пунктчасында «аңлатма язуы» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджеты үтәләше турында еллык хисапка бюджет үтәләшенә һәм бюджет хисабына анализны үз эченә алган аңлатма язуы һәм дәүләт

йөкләмәсен үтәү һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләреннән файдалануның башка нәтижәләре турында белешмәләр» сүзләренә алмаштырырга;

59) 98 статьяда:

а) 1 пунктның беренче абзацында «Россия Федерациясе бюджет законнарын һәм бюджет мөнәсәбәтләрен җайга сала торган башка норматив хокукий актларны» сүзләрен «бюджет мөнәсәбәтләрен җайга сала торган хокукий актлар нигезләмәләрен, физик затларга Татарстан Республикасы бюджет системасы бюджетларыннан гавами норматив йөкләмәләрне һәм башка түләүләр буенча йөкләмәләрне, шулай ук дәүләт (муниципаль) контрактлары, бюджеттан акча бирү турында шартнамәләр (килешүләр) шартларын үтәү өчен нигез булган хокукий актларны» сүзләренә алмаштырырга;

б) 2 пунктта «Бюджет мөнәсәбәтләре өлкәсендә» сүзләрен төшереп калдырырга;

в) 3 пунктта «Бюджетка караган хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә», «(вазыйфаи затлары)», «, муниципаль берәмлекләренң финанс органнарының» сүзләрен төшереп калдырырга;

60) 100 статьяны үз көчен югалткан дип танырга;

61) 101 статьяның 2 пункты түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«2. Эчке дәүләт финанс контроле Россия Федерациясе Хөкүмәтенң норматив хокукий актлары белән расланган федераль стандартлар нигезендә Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы, эчке дәүләт (муниципаль) финанс контроленң федераль стандартларында каралган очракларда, эчке дәүләт финанс контроле вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәмин итә торган ведомство хокукий актларын (стандартларын) чыгара ала.»;

62) 1 нче кушымтада:

а) 1 пунктның бишенче абзацында «финанс ярдәменң тиешле фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән» сүзләренә алмаштырырга;

б) түбәндәге эчтәлекле 1¹ пункт өстәргә:

«1¹. Физик затлар кеременә салымнан түләүләрнң өстәмә нормативы өтердән соңгы дүртенче санга кадәрле төгәллек белән исәпләнә.»;

в) 2 пунктта:

беренче абзацта «финанс ярдәменң тиешле фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән» сүзләренә алмаштырырга;

дүртенче абзацта «бюджетына финанс ярдәменң тиешле фондыннан» сүзләрен «бюджетына Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән» сүзләренә алмаштырырга;

бишенче абзацта «финанс ярдәменң тиешле фондыннан» сүзләрен «Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән» сүзләренә алмаштырырга;

63) 2 нче кушымтаны түбөндөгө редакцияда баян итөргө:

«Татарстан Республикасы
Бюджет кодексына
2 нче кушымта

**Жирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезлөүгә
Татарстан Республикасы бюджетыннан дотацияләр булдыру һәм бүлү тәртибе**

1. Жирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезлөүгә дотацияләр күләме, күрсәтелгән муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле аһәмияттәгә мәсьәләләргә хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча шәһәр жирлекләренең, авыл жирлекләренең финанс мөмкинлекләрен тигезлөү критерияларына ирешү зарурлыгыннан чыгып, ел саен чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты проектын төзегәндә билгеләнә.

2. Жирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезлөүгә дотацияләрнең гомуми күләме әлегә Кодекстың 44¹⁰ статьясы нигезендә Татарстан Республикасы бюджетына шәһәр, авыл жирлекләре бюджетларыннан күчерелә торган субсидияләр күләменнән ким булырга тиеш түгел.

3. Авыл жирлекләренең жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле аһәмияттәгә мәсьәләләргә хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча авыл жирлекләренең финанс мөмкинлекләрен тигезлөү критерие, авыл жирлекләре арасында бер кешегә исәпләнгән шартлы салым потенциалы күләменең минималь күрсәткечен Татарстан Республикасы бюджетыннан авыл жирлекләре бюджетларына авыл жирлекләренең бюджет тәэмин ителешен тигезлөүгә дотацияләр яисә муниципаль районнарның жирле үзидарә органнары тарафыннан шәһәр, авыл жирлекләре бюджетларына дотацияләр исәпләү һәм бирү буенча Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән авыл жирлекләре бюджетларына дотацияләр бирү өчен каралган муниципаль районнар бюджетларына субвенцияләр өлешен бирү нәтижәсендә арттыру зарурлыгыннан чыгып, ел саен чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты проектын төзегәндә билгеләнә.

Авыл жирлекләренең жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле аһәмияттәгә мәсьәләләргә хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча авыл жирлекләренең финанс мөмкинлекләрен тигезлөү критерие буларак билгеләнә торган дәрәжә түбөндөгә формула буенча билгеләнә:

$$K_{\text{сп}} = \left(\frac{\text{УНП}_{\text{сп}}^i}{\text{Ч}_{\text{сп}}^i} \right)_{\text{мин}} \times \text{Коеф}_{\text{ипц}},$$

монда:

$K_{\text{сп}}$ – авыл жирлекләренең жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча авыл жирлекләренең финанс мөмкинлекләрен тигезләү критерие;

$УНП_{\text{сп}}^i$ – тигезләүгә кадәр i -авыл жирлегенең шартлы салым потенциалы, ул әлеге Кодекстың 7 нче кушымтасында билгеләнгән Тәртип нигезендә исәпләп чыгарыла;

$Ч_{\text{сп}}^i$ – i -авыл жирлегенең халык саны;

$\left(\frac{УНП_{\text{сп}}^i}{Ч_{\text{сп}}^i} \right)_{\text{мин}}$ – тигезләүгә кадәр бер кешегә исәпләгәндә шартлы салым потенциалы күләменең авыл жирлекләре арасында минималь күрсәткече;

$К_{\text{коэф}}_{\text{ипц}}$ – Татарстан Республикасының социаль-иқтисади үсеш фаразы нигезендә куллану бәяләре индексы.

4. Шәһәр жирлекләренең жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча шәһәр жирлекләренең финанс мөмкинлекләрен тигезләү критерие, шәһәр жирлекләре арасында бер кешегә исәпләнгән шартлы салым потенциалы күләменең минималь күрсәткечен Татарстан Республикасы бюджетыннан шәһәр жирлекләре бюджетларына жирлекләренең бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләр яисә муниципаль районнарының жирле үзидарә органнары тарафыннан шәһәр, авыл жирлекләре бюджетларына дотацияләр исәпләү һәм бирү буенча Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән шәһәр жирлекләре бюджетларына дотацияләр бирү өчен каралган муниципаль районнар бюджетларына субвенцияләр өлешен бирү нәтижәсендә арттыру зарурлыгынан чыгып, ел саен чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты проекты тәзегәндә билгеләнә.

Шәһәр жирлекләренең жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча шәһәр жирлекләренең финанс мөмкинлекләрен тигезләү критерие буларак билгеләнә торган дәрәжә түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$K_{\text{гп}} = \left(\frac{УНП_{\text{гп}}^i}{Ч_{\text{гп}}^i} \right)_{\text{мин}} \times K_{\text{коэф}}_{\text{ипц}},$$

монда:

$K_{\text{гп}}$ – шәһәр жирлекләренең жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча шәһәр жирлекләренең финанс мөмкинлекләрен тигезләү критерие;

$УНП_{\text{гп}}^i$ – тигезләүгә кадәр i -шәһәр жирлегенең шартлы салым потенциалы, ул әлеге Кодекстың 7 нче кушымтасында билгеләнгән Тәртип нигезендә исәпләп чыгарыла;

$\mathcal{C}_{\Gamma\P}^i$ – i-шәһәр җирлегенәң халык саны;

$\left(\frac{\text{УНП}_{\Gamma\P}^i}{\mathcal{C}_{\Gamma\P}^i} \right)_{\min}$ – тигезләүгә кадәр бер кешегә исәпләгәндә шартлы салым потенциалы күләменәң шәһәр җирлекләре арасында минималь күрсәткече;

$\text{Коэф}_{\text{ипц}}$ – Татарстан Республикасының социаль-иқтисадый үсешә фаразы нигезендә куллану бәяләре индексы.

5. Җирлекләренәң бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә дотацияләр шәһәр җирлекләренәң бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә дотацияләрне һәм авыл җирлекләренәң бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә дотацияләрне үз эченә ала.

Шәһәр җирлекләренәң бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә дотацияләрне шәһәр җирлекләре бюджетлары арасында бүлү әлегә Тәртипнең 6 – 15 пунктлары нигезендә башкарыла, шул ук вакытта әлегә Кодексның 44¹ статьясындагы 3 пункттында каралган дотацияләр өләшләре арасындагы нисбәт ел саен чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты проектын тәзегәндә билгеләнә.

Авил җирлекләренәң бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә дотацияләрне авыл җирлекләре бюджетлары арасында бүлү әлегә Тәртипнең 16 – 25 пунктлары нигезендә башкарыла, шул ук вакытта әлегә Кодексның 44¹ статьясындагы 3 пункттында каралган дотацияләр өләшләре арасындагы нисбәт ел саен чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты проектын тәзегәндә билгеләнә.

6. J-шәһәр җирлегә өчен, халык саныннан чыгып, шәһәр җирлекләренәң бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә Татарстан Республикасы бюджетыннан дотацияләр күләме түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$D_{\Gamma\P}^j = V_{\Gamma\Pч} \times \frac{\mathcal{C}_{\Gamma\P}^j}{\sum_{j=1}^n \mathcal{C}_{\Gamma\P}^j},$$

монда:

$D_{\Gamma\P}^j$ – j-шәһәр җирлегә өчен, халык саныннан чыгып, Татарстан Республикасы бюджетыннан шәһәр җирлекләренәң бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә дотацияләр күләме;

$V_{\Gamma\Pч}$ – халык саныннан чыгып, шәһәр җирлекләренәң бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә дотацияләр күләме;

$\mathcal{C}_{\Gamma\P}^j$ – j-шәһәр җирлегенәң халык саны;

n – Татарстан Республикасы бюджетыннан дотацияләр алу хокукына ия шәһәр җирлекләре саны.

7. Шәһәр җирлекләренәң бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә Татарстан Республикасы бюджетыннан дотацияләр күләме, исәпләнгән бюджет тәэмин ителешә дәрәжәсеннән чыгып, катнаш ысул белән билгеләнә. Дотацияләренәң беренче өләше – исәпләнгән бюджет тәэмин ителешен пропорциональ тигезләү

ысулын кулланып; дотацияләрнең икенче өлеше «гарантияләнган минимум»га кадәр тигезләү ысулын кулланып бүленә:

$$D^i = D_1^i + D_2^i,$$

монда:

D^i – i -шәһәр жирлегенә Татарстан Республикасы бюджетыннан шәһәр жирлекләренен бюджет тәмин ителешен тигезләүгә, исәпләнган бюджет тәмин ителеше дәрәжәсеннән чыгып, дотацияләрнең гомуми күләме;

D_1^i – i -шәһәр жирлегенә пропорциональ тигезләү ысулы белән бүленә торган дотацияләр өлеше күләме;

D_2^i – i -шәһәр жирлегенә «гарантияләнган минимум»га кадәр тигезләү ысулы белән бүленә торган дотацияләр өлеше күләме.

8. Шәһәр жирлекләренен бюджет тәмин ителешен тигезләүгә исәпләнган бюджет тәмин ителеше дәрәжәсеннән чыгып төрле ысуллар белән бүленә торган дотацияләрнең өлешләре арасындагы нисбәт ел саен чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты проектын төзегәндә билгеләнә.

9. Дотацияләр өлешен исәпләнган бюджет тәмин ителешен пропорциональ тигезләү ысулын кулланып бүлү түбәндәге формула буенча башкарыла:

$$D_1^i = d_{пп} \times V_{ГПрбо} \times \frac{H^i}{H},$$

монда:

D_1^i – i -шәһәр жирлегенә пропорциональ тигезләү ысулы белән бүленә торган дотацияләр өлеше күләме;

$d_{пп}$ – шәһәр жирлекләренен бюджет тәмин ителешен тигезләүгә, исәпләнган бюджет тәмин ителеше дәрәжәсеннән чыгып, пропорциональ тигезләү ысулын кулланып бүленә торган дотацияләр өлеше;

$V_{ГПрбо}$ – шәһәр жирлекләренен бюджет тәмин ителешен тигезләүгә, исәпләнган бюджет тәмин ителеше дәрәжәсеннән чыгып, дотацияләр күләме;

H^i – шәһәр жирлекләренен исәпләнган бюджет тәмин ителешен тигезләү критерие буларак билгеләнган исәпләнган бюджет тәмин ителеше дәрәжәсенә i -шәһәр жирлеге ирешүе өчен кирәкле акчалар күләме;

H – шәһәр жирлекләренен исәпләнган бюджет тәмин ителешен тигезләү критерие буларак билгеләнган исәпләнган бюджет тәмин ителеше дәрәжәсенә барлык шәһәр жирлекләре ирешүе өчен кирәкле акчалар күләме.

10. Шәһәр жирлекләренен исәпләнган бюджет тәмин ителешен тигезләү критерие буларак билгеләнган исәпләнган бюджет тәмин ителеше дәрәжәсенә i -шәһәр жирлегенен ирешүе өчен кирәкле акчалар күләме түбәндәге формула буенча исәпләп чыгарыла:

$$H^i = \text{ИБР}^i \times \text{Ч}^i \times (K - \text{БО}_{\text{расч}}^i) \times \frac{\text{SUM}_{i=1}^n \text{УНП}^i}{\text{SUM}_{i=1}^n \text{Ч}^i},$$

монда:

H^i – шәһәр жирлекләренен исәпләнгән бюджет тәмин ителешен тигезләү критерие буларак билгеләнгән исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсенә i -шәһәр жирлегенә ирешү өчен кирәкле акчалар күләме;

ИБР^i – i -шәһәр жирлегенен әлеге Кодекстка 6 нчы кушымтада билгеләнгән Тәртип нигезендә исәпләп чыгарыла торган бюджет чыгымнары индексы;

Ч^i – i -шәһәр жирлегенен халык саны;

K – шәһәр жирлекләренен исәпләнгән бюджет тәмин ителешен тигезләү критерие;

$\text{БО}_{\text{расч}}^i$ – i -шәһәр жирлегенен исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсе;

УНП^i – i -шәһәр жирлегенен әлеге Кодекстка 7 нче кушымтада билгеләнгән Тәртип нигезендә исәпләп чыгарыла торган шартлы салым потенциалы;

n – Татарстан Республикасында шәһәр жирлекләре саны.

11. Шәһәр жирлекләренен исәпләнгән бюджет тәмин ителешен тигезләү критерие ел саен чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты проектын төзегәндә муниципаль берәмлекләрнең суммар ихтыяжларын һәм керем мөмкинлекләрен бәяләгәндәге аерманы исәпкә алып билгеләнә.

12. Шәһәр жирлекләренен исәпләнгән бюджет тәмин ителешен тигезләү критерие буларак билгеләнгән исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсенә ирешү өчен житми торган акчалар күләме шәһәр жирлекләренен исәпләнгән бюджет тәмин ителешен тигезләү критериееннан кимрәк булган шәһәр жирлекләре буенча гына исәпләп чыгарыла:

$$(\text{БО}_{\text{расч}}^i < K).$$

13. Шәһәр жирлекләре арасында исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсеннән чыгып бүленә торган шәһәр жирлекләренен бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләрнең беренче өлешен бүлгәннән соң, шәһәр жирлекләренен исәпләнгән бюджет тәмин ителешенен ирешелгән дәрәжәсе билгеләнә, ул шәһәр жирлекләре арасында исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсеннән чыгып бүленә торган шәһәр жирлекләренен бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләрнең икенче өлешен бүлгәндә кулланыла һәм түбәндәге формула буенча исәпләп чыгарыла:

$$\text{БО}_1^i = \text{БО}_{\text{расч}}^i + \frac{H^i \times \text{SUM}_{i=1}^n \text{Ч}^i}{\text{ИБР}^i \times \text{Ч}^i \times \text{SUM}_{i=1}^n \text{УНП}^i},$$

монда:

BO_1^i – шәһәр жирлекләре арасында исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсеннән чыгып бүленә торган шәһәр жирлекләренен бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләрнең беренче өлешен бүлгәннән соң i -шәһәр жирлегенен исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсе;

$BO_{расч}^i$ – шәһәр жирлекләре арасында исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсеннән чыгып бүленә торган шәһәр жирлекләренен бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләр бүленгәнгә кадәр i -шәһәр жирлегенен исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсе;

H^i – шәһәр жирлекләре арасында исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсеннән чыгып бүленә торган i -шәһәр жирлегенә шәһәр жирлекләренен бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләрнең беренче өлеше күләме;

$ИБР^i$ – i -шәһәр жирлегенен өлегә Кодекса 6 нчы кушымтада билгеләнгән Тәртип нигезендә исәпләп чыгарыла торган бюджет чыгымнары индексы;

$Ч^i$ – i -шәһәр жирлегенен халык саны;

$УНП^i$ – i -шәһәр жирлегенен өлегә Кодекса 7 нче кушымтада билгеләнгән Тәртип нигезендә исәпләп чыгарыла торган шартлы салым потенциалы;

n – Татарстан Республикасында шәһәр жирлекләре саны.

14. Дотацияләр өлешен «гарантияләнгән минимум»га кадәр тигезләү ысулын кулланып бүлү түбәндәге формула буенча башкарыла:

$$D_2^i = ИБР^i \times Ч^i \times (BO - BO_1^i) \times \frac{\sum_{i=1}^n УНП^i}{\sum_{i=1}^n Ч^i},$$

монда:

D_2^i – i -шәһәр жирлегенә «гарантияләнгән минимум»га кадәр тигезләү ысулы белән бүленә торган дотацияләр өлеше күләме;

BO – исәпләнгән бюджет тәмин ителешенен тигезләү башкарыла торган минималь дәрәжәсе;

BO_1^i – шәһәр жирлекләре арасында исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсеннән чыгып бүленә торган шәһәр жирлекләренен бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләрнең беренче өлешен бүлгәннән соң i -шәһәр жирлегенен исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсе;

$ИБР^i$ – i -шәһәр жирлегенен өлегә Кодекса 6 нчы кушымтада билгеләнгән Тәртип нигезендә исәпләп чыгарыла торган бюджет чыгымнары индексы;

$Ч^i$ – i -шәһәр жирлегенен халык саны;

$УНП^i$ – i -шәһәр жирлегенен өлегә Кодекса 7 нче кушымтада билгеләнгән Тәртип нигезендә исәпләп чыгарыла торган шартлы салым потенциалы;

n – Татарстан Республикасында шәһәр жирлекләре саны.

15. I-шәһәр жирлегенә исәпләнгән бюджет тәмин ителешә дәрәжәсе, бюджет хезмәтләрен күрсәтү бәясенә тәсир итә торган объектив факторларны һәм шартларны исәпкә алып, аның барлык шәһәр жирлекләре буенча бер кешегә карата исәпләп чыгарылган шундый ук күрсәткечкә шартлы салым потенциалы чагыштырмасы буларак билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләп чыгарыла:

$$BO_{расч}^i = \frac{УНП^i \times \sum_{i=1}^n Ч^i}{ИБР^i \times Ч^i \times \sum_{i=1}^n УНП^i},$$

монда:

$BO_{расч}^i$ – i-шәһәр жирлегенә исәпләнгән бюджет тәмин ителешә дәрәжәсе;

$ИБР^i$ – i-шәһәр жирлегенә өлегә Кодекса 6 нчы кушымтада билгеләнгән Тәртип нигезендә исәпләп чыгарыла торган бюджет чыгымнары индексы;

$УНП^i$ – i-шәһәр жирлегенә өлегә Кодекса 7 нче кушымтада билгеләнгән Тәртип нигезендә исәпләп чыгарыла торган шартлы салым потенциалы;

$Ч^i$ – i-шәһәр жирлегенә халык саны;

n – Татарстан Республикасында шәһәр жирлекләре саны.

16. J-авыл жирлегә өчен, халык саныннан чыгып, Татарстан Республикасы бюджетыннан авыл жирлекләренә бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләр күләме түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$Дч_{СП}^j = V_{СПч} \times \frac{Ч_{СП}^j}{\sum_{j=1}^s Ч_{СП}^j},$$

монда:

$Дч_{СП}^j$ – j-авыл жирлегә өчен, халык саныннан чыгып, Татарстан Республикасы бюджетыннан авыл жирлекләренә бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләр күләме;

$V_{СПч}$ – халык саныннан чыгып, авыл жирлекләренә бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләр күләме;

$Ч_{СП}^j$ – j-авыл жирлегенә халык саны;

s – Татарстан Республикасы бюджетыннан дотацияләр алу хокукына ия авыл жирлекләре саны.

17. Авыл жирлекләренә бюджет тәмин ителешен тигезләүгә Татарстан Республикасы бюджетыннан дотацияләр күләме, исәпләнгән бюджет тәмин ителешә дәрәжәсеннән чыгып, катнаш ысул белән билгеләнә. Дотацияләрнең беренче өлеше – исәпләнгән бюджет тәмин ителешен пропорциональ тигезләү ысулын кулланып; дотацияләрнең икенче өлеше «гарантияләнгән минимум»га кадәр тигезләү ысулын кулланып бүленә:

$$D^i = D_1^i + D_2^i,$$

монда:

D^i – i-авыл жирлегенә Татарстан Республикасы бюджетыннан авыл жирлекләренең бюджет тәмин ителешен тигезләүгә, исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсеннән чыгып, дотацияләрнең гомуми күләме;

D_1^i – i-авыл жирлегенә пропорциональ тигезләү ысулы белән бүленә торган дотацияләр өлеше күләме;

D_2^i – i-авыл жирлегенә «гарантияләнган минимум»га кадәр тигезләү ысулы белән бүленә торган дотацияләр өлеше күләме.

18. Авыл жирлекләренең бюджет тәмин ителешен тигезләүгә исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсеннән чыгып төрле ысуллар белән бүленә торган дотацияләрнең өлешләре арасындагы нисбәт ел саен чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты проектының төзегәндә билгеләнә.

19. Дотацияләр өлешен исәпләнгән бюджет тәмин ителешен пропорциональ тигезләү ысулын кулланып бүлү түбәндәге формула буенча башкарыла:

$$D_1^i = d_{пп} \times V_{спрбо} \times \frac{H^i}{H},$$

монда:

D_1^i – i-авыл жирлегенә пропорциональ тигезләү ысулы белән бүленә торган дотацияләр өлеше күләме;

$d_{пп}$ – авыл жирлекләренең бюджет тәмин ителешен исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсеннән чыгып тигезләүгә пропорциональ тигезләү ысулын кулланып бүленә торган дотацияләр өлеше;

$V_{спрбо}$ – авыл жирлекләренең бюджет тәмин ителешен исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсеннән чыгып тигезләүгә дотацияләр күләме;

H^i – авыл жирлекләренең исәпләнгән бюджет тәмин ителешен тигезләү критерие буларак билгеләнгән исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсенә i-авыл жирлегенә ирешү өчен кирәкле акчалар күләме;

H – авыл жирлекләренең исәпләнгән бюджет тәмин ителешен тигезләү критерие буларак билгеләнгән исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсенә барлык авыл жирлекләре ирешү өчен кирәкле акчалар күләме.

20. Авыл жирлекләренең исәпләнгән бюджет тәмин ителешен тигезләү критерие буларак билгеләнгән исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсенә i-авыл жирлегенә ирешү өчен кирәкле акчалар күләме түбәндәге формула буенча исәпләп чыгарыла:

$$H^i = ИБР^i \times Ч^i \times (K - БО_{расч}^i) \times \frac{\sum_{i=1}^s УНП^i}{\sum_{i=1}^s Ч^i},$$

монда:

H^i – авыл жирлекләренең исәпләнгән бюджет тәмин ителешен тигезләү критерие буларак билгеләнгән исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсенә i -авыл жирлегенә ирешү өчен кирәкле акчалар күләме;

$ИБР^i$ – i -авыл жирлегенә өлегә Кодекстка 6 нчы кушымтада билгеләнгән Тәртип нигезендә исәпләп чыгарыла торган бюджет чыгымнары индексы;

$Ч^i$ – i -авыл жирлегенә халык саны;

K – авыл жирлекләренең исәпләнгән бюджет тәмин ителешен тигезләү критерие;

$БО_{расч}^i$ – i -авыл жирлегенә исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсе;

$УНП^i$ – i -авыл жирлегенә өлегә Кодекстка 7 нче кушымтада билгеләнгән Тәртип нигезендә исәпләп чыгарыла торган шартлы салым потенциалы;

s – Татарстан Республикасында авыл жирлекләре саны.

21. Авыл жирлекләренең исәпләнгән бюджет тәмин ителешен тигезләү критерие ел саен чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты проектын төзөгәндә муниципаль берәмлекләрнең суммар ихтыяжларын һәм керем мөмкинлекләрен бәяләгәндәге аерманы исәпкә алып билгеләнә.

22. Авыл жирлекләренең исәпләнгән бюджет тәмин ителешен тигезләү критерие буларак билгеләнгән исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсенә i -авыл жирлегенә ирешү өчен житми торган акчалар күләме исәпләнгән бюджет тәмин ителеше авыл жирлекләренең исәпләнгән бюджет тәмин ителешен тигезләү критериеенан кимрәк булган авыл жирлекләре буенча гына исәпләп чыгарыла:

$$(БО_{расч}^i < K).$$

23. Авыл жирлекләре арасында исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсеннән чыгып бүленә торган шәһәр жирлекләренең бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләрнең беренче өлешен бүлгәннән соң авыл жирлекләренең исәпләнгән бюджет тәмин ителешенә ирешелгән дәрәжәсе билгеләнә, ул авыл жирлекләре арасында исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсеннән чыгып бүленә торган авыл жирлекләренең бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләрнең икенче өлешен бүлгәндә кулланыла һәм түбәндәге формула буенча исәпләп чыгарыла:

$$БО_1^i = БО_{расч}^i + \frac{H^i \times \sum_{i=1}^s Ч^i}{ИБР^i \times Ч^i \times \sum_{i=1}^s УНП^i},$$

монда:

$БО_1^i$ – авыл жирлекләре арасында исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсеннән чыгып бүленә торган авыл жирлекләренең бюджет тәмин ителешен

тигезләүгә дотацияләрнең беренче өлешен бүлгәннән соң i -авыл жирлегенен исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсе;

$BO_{расч}^i$ – авыл жирлекләре арасында исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсеннән чыгып авыл жирлекләре арасында бүленә торган шәһәр жирлекләренен бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләр бүленгәнә кадәр i -авыл жирлегенен исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсе;

H^i – авыл жирлекләре арасында, исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсеннән чыгып бүленә торган i -авыл жирлегенә авыл жирлекләренен бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләрнең беренче өлеше күләме;

$ИБР^i$ – i -авыл жирлегенен әлеге Кодекса 6 нчы кушымтада билгеләнгән Тәртип нигезендә исәпләп чыгарыла торган бюджет чыгымнары индексы;

$Ч^i$ – i -авыл жирлегенен халык саны;

$УНП^i$ – i -авыл жирлегенен әлеге Кодекса 7 нче кушымтада билгеләнгән Тәртип нигезендә исәпләп чыгарыла торган шартлы салым потенциалы;

s – Татарстан Республикасында авыл жирлекләре саны.

24. «Гарантияләнгән минимум»га кадәр тигезләү ысулын файдаланып дотацияләр өлешен бүлү түбәндәге формула буенча башкарыла:

$$D_2^i = ИБР^i \times Ч^i \times (BO - BO_1^i) \times \frac{\sum_{i=1}^s УНП^i}{\sum_{i=1}^s Ч^i},$$

монда:

D_2^i – i -авыл жирлегенә бүленеше «гарантияләнгән минимум»га кадәр тигезләү ысулы белән бүленә торган дотацияләр өлеше күләме;

BO – исәпләнгән бюджет тәмин ителешенен тигезләү башкарыла торган минималь дәрәжәсе;

BO_1^i – авыл жирлекләре арасында исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсеннән чыгып бүленә торган авыл жирлекләренен бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләрнең беренче өлешен бүлгәннән соң i -авыл жирлегенен исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсе;

$ИБР^i$ – i -авыл жирлегенен әлеге Кодекса 6 нчы кушымтада билгеләнгән Тәртип нигезендә исәпләп чыгарыла торган бюджет чыгымнары индексы;

$Ч^i$ – i -авыл жирлегенен халык саны;

$УНП^i$ – i -авыл жирлегенен әлеге Кодекса 7 нче кушымтада билгеләнгән Тәртип нигезендә исәпләп чыгарыла торган шартлы салым потенциалы;

s – Татарстан Республикасында авыл жирлекләре саны.

25. i -авыл жирлегенен исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсе, бюджет хезмәтләрен күрсәтү бәясенә тәэсир итә торган объектив факторларны һәм шартларны исәпкә алып, аның барлык авыл жирлекләре буенча бер кешегә карата исәпләп чыгарылган шундый ук күрсәткечкә шартлы салым потенциалы

чагыштырмасы буларак билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләп чыгарыла:

$$BO_{расч}^i = \frac{УНП^i \times \sum_{i=1}^s Ч^i}{ИБР^i \times Ч^i \times \sum_{i=1}^s УНП^i},$$

монда:

$BO_{расч}^i$ – i -авыл жирлегенең исәпләнгән бюджет тәмин ителеше дәрәжәсе;

$ИБР^i$ – i -авыл жирлегенең әлеге Кодекса 6 нчы кушымтада билгеләнгән Тәртип нигезендә исәпләп чыгарыла торган бюджет чыгымнары индексы;

$УНП^i$ – i -авыл жирлегенең әлеге Кодекса 7 нче кушымтада билгеләнгән Тәртип нигезендә исәпләп чыгарыла торган шартлы салым потенциалы;

$Ч^i$ – i -авыл жирлегенең халык саны;

s – Татарстан Республикасында авыл жирлекләре саны.»;

64) 5 нче кушымтаның 8 пунктында « $(BO^i < K)$ » сүзләрен « $(BO_{расч}^i < K)$ » сүзләренә алмаштырырга;

65) 9² нче кушымтаны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Татарстан Республикасы
Бюджет кодексына
9² нче кушымта

Муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дөүләт гарантияләрен тәмин итү, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне тәмин итү өчен Татарстан Республикасы бюджетыннан муниципаль районнар һәм шәһәр округлары бюджетларына субвенцияләренә исәпләү методикасы

1. Татарстан Республикасы бюджетыннан муниципаль районнар һәм шәһәр округлары (алга таба – муниципаль берәмлекләр) бюджетларына субвенция муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дөүләт гарантияләрен финанс белән тәмин итү, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне финанс белән тәмин итү өчен билгеләнә.

2. Әлеге Методика муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем

алуга хокуктарны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итү, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне елына бер укучыга исәпләгәндә тәмин итүгә финанс чыгымнары нормативын куллануга нигезләнә.

3. Субвенцияне исәпләп чыгарганда планлаштырыла торган елга кадәрге елның 1 сентябренә муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында белем алучыларның уку-укыту программаларының төрләре (профильләре), гомуми белем бирү дәрәжәләре, уку формалары буенча факттагы саны кулланыла.

4. Муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуга хокуктарны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итүгә, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне тәмин итүгә субвенциянең гомуми күләме (S) түбәндәге формула буенча исәпләп чыгарыла:

$$S = \sum_{i=1}^{45} S_i,$$

монда:

S_i – i -муниципаль берәмлегенә муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуга хокуктарны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итүгә, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне тәмин итүгә субвенция күләме.

5. I -муниципаль берәмлегенә муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуга хокуктарны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итү, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне тәмин итү өчен субвенцияне (S_i) исәпләп чыгару түбәндәге формула буенча башкарыла:

$$S_i = S_N + S_{SN},$$

монда:

S_N – i -муниципаль берәмлегенә муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуга хокуктарны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итүгә, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне тәмин итүгә сыйныфларның норматив тулылыгы чикләрендә сыйныфлар буенча белем алучыларның санына карап исәпләнә торган субвенция күләме;

S_{SN} – i -муниципаль берәмлегенә муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуга хокуктарны гамәлгә ашыруның дәүләт

гарантияларен тәэмин итүгә сыйныфларның норматив тулылыгыннан арткан сыйныфлар буенча белем алучыларның санына карап исәпләнә торган субвенция күләме.

6. I-муниципаль берәмлегенә муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуға хокукларны гәмәлгә ашыруның дәүләт гарантияларен тәэмин итү, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне тәэмин итүгә субвенция күләмен сыйныфларның норматив тулылыгы чикләрендә сыйныфлар буенча белем алучыларның санына карап исәпләп чыгару түбәндәге формула буенча башкарыла:

$$S_N = \sum_{n=1}^3 (R_{jcp} \times H_{ijcp}^{fn}) + \sum_{n=1}^3 (R_j^{g.p.d.} \times H_{ij}^{g.p.d.}) + \sum_{n=1}^3 (R_j^{d.o.} \times H_{ij}^{f.d.o.}) + \\ + \sum_{n=1}^3 (R_j^e \times H_{ij}^e) + \sum_{n=1}^3 (R_j^i \times H_{ij}^i),$$

монда:

$$R_{jcp}, R_j^i, R_j^{g.p.d.}, R_j^e, R_j^{d.o.}$$

– индивидуаль уку рәвешендә белем алуны, озайтылган көн төркемнәрендә белем алуны, экстернат рәвешендә белем алуны исәпкә алып, төп гомуми белем бирү программаларын (башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем программаларын) гәмәлгә ашыруга, өстәмә белем бирү программаларын гәмәлгә ашыруга j-муниципаль гомуми белем бирү оешмасында бер белем алучыга исәпләнгән финанс чыгымнары нормативлары;

$H_{ijcp}^{fn}, H_{ij}^i, H_{ij}^{g.p.d.}, H_{ij}^e, H_{ij}^{f.d.o.}$ – i-муниципаль берәмлеге территориясендәге j-муниципаль гомуми белем бирү оешмасында, индивидуаль уку, озайтылган көн төркемнәрендә уку, экстернат рәвешендә уку рәвешендә белем алган белем алучылар санын исәпкә алып, төп гомуми белем бирү программалары (башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем программалары) буенча, өстәмә белем бирү программалары буенча сыйныфларның норматив тулылыгы чикләрендә сыйныфларда белем алучыларның факттагы саны;

n – гомуми белем баскычы;

c – сыйныф төре;

p – укыту профиле.

7. Муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуға хокукларны гәмәлгә ашыруның дәүләт гарантияларен тәэмин итүгә i-муниципаль берәмлеге өчен субвенция күләмен сыйныфларның норматив тулылыгыннан артып киткән сыйныфлар санына карата исәпләп чыгару түбәндәге формула буенча башкарыла:

$$S_{SN} = \sum_{n=1}^3 \left(k \times (R_{jcp} \times (H_{ijcp}^f - H_{ijcp}^{nm})) \right)_n,$$

монда:

R_{jcp} – j-муниципаль гомуми белем бирү оешмасында бер укучыга исәпләгәндә төп гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыруга финанс чыгымнары нормативлары;

H_{ijcp}^f – i-муниципаль берәмлеге территориясендә j-муниципаль гомуми белем бирү оешмасының төп гомуми белем бирү программалары буенча сыйныфларда белем алучыларның факттагы саны;

H_{ijcp}^{nm} – i-муниципаль берәмлеге территориясендә j-муниципаль гомуми белем бирү оешмасының төп гомуми белем бирү программалары буенча сыйныфларның норматив тулылыгы нигезендә сыйныфларда белем алучылар саны;

k – финанс белән тәмин ителеш коэффициенты;

n – гомуми белем баскычы;

c – сыйныф төре;

p – укуту профиле.

8. Муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуға хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итүгә, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне тәмин итүгә финанс чыгымнары нормативлары Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

9. Муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуға хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итүгә, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне тәмин итүгә финанс чыгымнары нормативларын исәпләп чыгару буенча методик тәкъдимнәр, финанс белән тәмин ителеш коэффициенты Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнә.

10. Муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуға хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итүгә, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне тәмин итүгә Татарстан Республикасы бюджетыннан субвенцияләренә жирле бюджетларга бүлү чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән раслана.»;

66) 9^{2.1} нче кушымтаны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

Мәктәпкәчә белем бирү программаларын гамәлгә ашыра торган муниципаль мәгариф оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итүгә Татарстан Республикасы бюджетыннан муниципаль районнар һәм шәһәр округлары бюджетларына субвенцияләрне исәпләү методикасы

1. Татарстан Республикасы бюджетыннан муниципаль районнар һәм шәһәр округлары бюджетларына субвенция мәктәпкәчә белем бирү программаларын гамәлгә ашыра торган муниципаль мәгариф оешмаларында (алга таба – муниципаль мәгариф оешмалары) һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен финанс белән тәмин итү өчен билгеләнгән.

2. Әлеге Методика мәгариф оешмаларында мәктәпкәчә белем бирү уку-укыту программаларын гамәлгә ашыруга финанс чыгымнарының бер тәрбияләнүчегә исәпләнгән нормативын куллануга нигезләнә.

3. Субвенцияне исәпләгәндә тәрбияләнүчеләрнең, планлаштырыла торган елга кадәр елның 1 сентябренә муниципаль мәгариф оешмаларында тәрбияләнүчеләрнең категорияләре, яшь составы буенча төркемнәрнең иң чик тулылыгынан артмаган факттагы саны кулланыла.

4. Муниципаль мәгариф оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итүгә субвенцияләрнең гомуми күләме (S) түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$S = \sum_{i=1}^{45} S_i,$$

монда:

S_i – i -муниципаль берәмлегенң муниципаль мәгариф оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итүгә субвенция күләме.

5. i -муниципаль берәмлеге өчен субвенция күләме түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$S_i = \sum_{z=1}^2 (R_{txy}^{ob} \times H_{itxy}^{ob}) + \sum_{z=1}^2 (R_{txy}^{ozd} \times H_{itxy}^{ozd}) + \sum_{z=1}^2 (R_{qtxy}^{komp} \times H_{iqtxy}^{komp}) + \\ + \sum_{z=1}^2 (R_{txy}^{m ds} \times G_{itxy}^{m ds}) + \sum_{z=1}^2 (R_{qtxy}^{komb} \times H_{iqtxy}^{komb}),$$

монда:

$R_{txy}^{ob}, R_{txy}^{ozd}, R_{qtxy}^{komp}, R_{txy}^{mds}, R_{qtxy}^{komb}$ – мәктәпкәчә белем бирүнең уку-укыту программаларын гамәлгә ашыруга финанс чыгымнарының тиешенчә гомуми үсеш юнәлешендәге, сәламәтләндерү юнәлешендәге, компенсацияләү юнәлешендәге төркемнәрдәге, аз комплектлы балалар бакчалары төркемнәрендәге, катнаш юнәлештәге төркемнәрдәге бер тәрбияләнүчегә исәпләнгән нормативы;

$H_{itxy}^{ob}, H_{itxy}^{ozd}, H_{iqtxy}^{komp}, H_{iqtxy}^{komb}$ – мәктәпкәчә белем бирүнең уку-укыту программалары буенча тиешенчә гомуми үсеш юнәлешендәге, сәламәтләндерү юнәлешендәге, компенсацияләү юнәлешендәге төркемнәрдә, катнаш юнәлештәге төркемнәрдә белем алучыларның *i*-муниципаль берәмлегендә әлеге Методиканың 3 пункты нигезендә билгеләнә торган саны;

G_{itxy}^{mds} – *i*-муниципаль берәмлегенә аз комплектлы мәктәпкәчә белем бирү оешмасы төркемнәре саны;

t – муниципаль мәгариф оешмасының территориаль урнашуы (шәһәр, авыл җирлегә);

x – муниципаль мәгариф оешмасында төркемнәң эш көннәре саны;

y – муниципаль мәгариф оешмасы төркемендә балаларның булу дәвамлылыгы;

z – муниципаль мәгариф оешмасы төркемендә тәрбияләнүчеләрнең яшә буенча составы;

ob – гомуми үсеш юнәлешендәге төркемнәр;

ozd – сәламәтләндерү юнәлешендәге төркемнәр;

komp – компенсацияләү юнәлешендәге төркемнәр;

mds – аз комплектлы балалар бакчалары;

komb – катнаш юнәлештәге төркемнәр;

q – муниципаль мәгариф оешмасының компенсацияләү һәм катнаш юнәлешләрдәге төркемнәрендә тәрбияләнүчеләр категориясе (авырулар буенча).

6. Муниципаль мәгариф оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итүгә финанс чыгымнары нормативлары Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

7. Муниципаль мәгариф оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итүгә финанс чыгымнары нормативларын исәпләү буенча методик тәкъдимнәр Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнә.

8. Муниципаль мәгариф оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуга хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәмин итүгә Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларга субвенцияләрне бүлү чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән раслана.»;

67) 9³ нче кушымтада:

а) 1 пунктта «(үзгөртү)» сүзөн «(үзгөртү, өстөү)» сүзлөрөнө алмаштырырга; «(алга таба – дөүлөт вәкаләтлөре)» сүзлөрөнө өстөргә;

б) түбөндөгө эчтөлөклө 1¹ пункт өстөргә:

«1¹. Субвенцияләрнең гомуми күлөмө түбөндөгө формула буенча билгеләнә:

$$C_{svod} = \sum_{i=1}^n C_{i \text{ присяжн.}},$$

монда:

C_{svod} – дөүлөт вәкаләтләрөн гамәлгә ашыруга муниципаль районнар һәм шәһәр округлары бюджетларына субвенцияләрнең гомуми күлөмө;

$C_{i \text{ присяжн.}}$ – дөүлөт вәкаләтләрөн гамәлгә ашыруга i -муниципаль берәмлегенә субвенцияләр күлөмө;

n – дөүлөт вәкаләтләрө бирелгән муниципаль берәмлекләр саны.»;

в) 2 пунктта:

беренче абзацта «(үзгөртү)» сүзөн «(үзгөртү, өстөү)» сүзлөрөнө алмаштырырга;

дүртенче абзацта «(үзгөртү)» сүзөн «(үзгөртү, өстөү)» сүзлөрөнө алмаштырырга;

бишенче абзацта «(үзгөртү)» сүзөн «(үзгөртү, өстөү)» сүзлөрөнө алмаштырырга;

сигезенче абзацта «(үзгөртү)» сүзөн «(үзгөртү, өстөү)» сүзлөрөнө алмаштырырга;

унсигезенче абзацны түбөндөгө редакциядә бәян итәргә:

«Ч_{*i*} – i -муниципаль берәмлегендә суд рәисләрө заявкалары буенча присяжный утырышчыларга кандидатлар исемлегенә кертеләргә тиешлө йә i -муниципаль берәмлегендә присяжный утырышчылар булу хокукын югалткан (исемлекләргә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертелгән очракта) гражданнар саны»;

утызынчы абзацта «(үзгөртү)» сүзөн «(үзгөртү, өстөү)» сүзлөрөнө алмаштырырга;

утыз дүртенче абзацта «(үзгөртү)» сүзөн «(үзгөртү, өстөү)» сүзлөрөнө алмаштырырга;

утыз жиденче абзацны түбөндөгө редакциядә бәян итәргә:

$$C_{i \text{ присяжн}} = C_{svod} / C_{svod \text{ уточн.}} \times C_{i \text{ уточн.}};$$

утыз тугызынчы абзацны үз көчен югалткан дип танырга;

кырыгынчы абзацны түбөндөгө редакциядә бәян итәргә:

« $C_{svod \text{ уточн.}}$ – барлык муниципаль районнар һәм шәһәр округлары буенча субвенцияләргә төгәлләштерелгән ихтыяж.»;

68) 10 нчы кушымтаны үз көчен югалткан дип танырга;

69) 12 нче кушымтаның 9 пунктында «(BOj<K)» сүзләрән «(BO_{расч}^j < K)» сүзләрәнә алмаштырырга.

2 статья

«Татарстан Республикасы Бюджет кодексына үзгәрешләр кертү һәм Татарстан Республикасы бюджет законнары актларының аерым нигезләмәләренәң үз көчләрен югалтуын тану турында» 2009 елның 4 июлендәге 27-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 2 статьясындагы 3 өлешенә (Татарстан Дәүләт Советы Жыйнама басмасы, 2009, № 7 – 8 (I өлеш); 2010, № 7 (II өлеш); 2011, № 11 (II өлеш); 2016, № 3; Татарстан Республикасы законнар жыйнамасы, 2018, № 22 (I өлеш), аны түбәндәге редакциядә баян итеп, үзгәреш кертүгә:

«3. Территорияләрендә халыкара спорт ярышлары Россия Федерациясе Президенты һәм (яисә) Россия Федерациясе Хөкүмәте кабул иткән карар нигезендә үткәрелгән, бюджетларында Татарстан Республикасы бюджетыннан дотацияләргә һәм (яисә), күчерелгән акчаларның өстәмә нормативлары белән алмаштырылып, бюджет тәмин ителешен (дотациянең исәпләнгән күләме өлешен) тигезләүгә дотациянең исәпләнгән күләмәннән артып китмәгән күләмдә күчерелгән акчаларның өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренә туры килгән өлеш хисап елында жирле бюджетның үз керемнәре күләменәң 5 процентыннан артып китмәгән, 2017 елның 1 гыйнварына муниципаль бурыч күләме, кире кайтарылмый торган керткән акчаларның һәм (яисә) күчерелгән акчаларның өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән керткән акчаларның расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәре күләменәң 100 проценттан күбрәк тәшкил иткән муниципаль берәмлекләргә кагылышлы муниципаль бурыч күләме 2025 елның 1 гыйнварына кадәр Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясындагы 5 пунктында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 статьясындагы 5 пунктында билгеләнгән чикләүдән, агымдагы елның 1 гыйнварына Татарстан Республикасы законы нигезендә реструктурлаштырылган бюджет кредитлары буенча муниципаль бурыч күләме чикләрендә артып китүгә мөмкин. 2025 елның 1 гыйнварына кадәр муниципаль бурычның югары чиге өлештә күрсәтелгән шартларны үтәп билгеләнә.».

3 статья

1. Әлеге Закон, шушы статьяда үз көченә керүнең башка сроклары билгеләнгән нигезләмәләреннән тыш, рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

2. Әлеге Законның 1 статьясындагы 8 пункты, 12 пунктының уникальче – ундүртенче, уналтынчы, унжиденче, егерме беренче һәм егерме икенче абзацлары, 13 пункты, 17 пунктының өченче – алтынчы һәм унынчы абзацлары, 19 пунктының икенче – унынчы абзацлары, 21 пунктының өченче – сигезенче абзацлары, 25 һәм 26 пунктлары һәм 2 статьясы 2020 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

3. Әлеге Законның 1 статьясындагы 61 пункты 2020 елның 1 июленнән үз көченә керә.

4. Әлеге Законның 1 статьясындагы 7 пунктының «в» һәм «д» пунктчалары, 14 пунктының бишенче һәм алтынчы абзацлары, 22 пункты 2021 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

5. Татарстан Республикасы Бюджет кодексының (әлеге Закон редакциясендә) 4 статьясындагы уналтынчы һәм унжиденче абзацлары, 5 статьясындагы 2 пункты, 15 һәм 16 статьялары, 25 статьясындагы 1, 2, 4 һәм 7 пунктлары, 26 статьясы, 27 статьясындагы 3¹ һәм 3² пунктлары, 29 статьясындагы 1, 2, 4 – 7 пунктлары, 29¹ статьясы, 29³ статьясындагы 1 һәм 2 пунктлары, 31 статьясындагы 1 – 6 пунктлары, 31^{1.1}, 31^{1.3}, 32, 41, 43, 44, 44¹, 44², 44^{2.1}, 44^{2.2}, 44⁴, 44⁵, 44⁶, 44⁸, 44⁹, 44¹⁰, 44¹¹, 44¹³ һәм 47 статьялары, 49 статьясындагы унынчы абзацы, 55 статьясының 4 пункты, 61 статьясындагы 4 пунктының сигезенче абзацы, 1, 2, 9², 9^{2.1}, 9³ һәм 12 нче кушымталары нигезләмәләре, 2020 елга, 2021 һәм 2022 еллар план чорына бюджетлардан башлап, бюджетларны төзегәндә, раслаганда һәм үтәгәндә барлыкка килә торган хокук мөнәсәбәтләренә карата кулланыла.

6. Татарстан Республикасы Бюджет кодексының (әлеге Закон редакциясендә) 29 статьясындагы 11, 14 – 16 һәм 19 пунктларының, 31 статьясындагы 7 пунктының, 31¹ статьясындагы 5 – 7 һәм 9 пунктларының нигезләмәләре, 2021 елга, 2022 һәм 2023 еллар план чорына бюджетлардан башлап, бюджетларны төзегәндә, раслаганда һәм үтәгәндә барлыкка килә торган хокук мөнәсәбәтләренә карата кулланыла.

7. Татарстан Республикасы Бюджет кодексының (әлеге Закон редакциясендә) 29 статьясындагы 12 һәм 17 пунктлары нигезләмәләре хисаплашулар һәм гарантияләр программаларын, шулай ук бу программаларга үзгәрешләрне Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек) белән килештерү өлешендә, 2021 елга, 2022 һәм 2023 еллар план чорына бюджетлардан башлап, бюджетларны төзегәндә, раслаганда һәм үтәгәндә барлыкка килә торган хокук мөнәсәбәтләренә карата кулланыла.

8. Татарстан Республикасы Бюджет кодексының (әлеге Закон редакциясендә) 29 статьясындагы 12 һәм 17 пунктлары нигезләмәләре Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлек) тарафыннан хисаплашуны башкару һәм гарантияләр бирү хокукы өлешендә 2021 елның 1 гыйнварыннан кулланыла.

Татарстан Республикасы
Президенты

Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2019 ел, 27 сентябрь
№ 71-ТРЗ